



В своїй хаті й своя правда, і сила, і воля.
Тарас ШЕВЧЕНКО

Ямниця



№ 1 (17) серпень 2014 року

З Днем Незалежності!

**Дорогі ямничани! Щиро вітаю вас
з Днем Незалежності України та 570-ю річницею села!**

Цей день, що є результатом тисячолітньої боротьби українського народу за право мати свою державу, відзначається як найголовніше свято нашої країни. Ця знаменна дата навіки увійшла в історію молоді держави золотою сторінкою її біографії, започаткувала нову епоху в житті нашого народу, законодавчо закріпила його вікові демократичні прагнення до національного відродження, духовної свободи, економічного зростання, культурного піднесення.

Від усієї душі зичу вам та вашим рідним міцного здоров'я, щастя, добра, достатку, миру, щедрої долі, успішного навчання, подальших перемог в усіх справах і починаннях заради процвітання незалежної України, добробуту її народу.

Нехай серця наповнюються гордістю за нашу державу, прагненням до єдності та порозуміння, а ваша плідна праця буде надійною запорукою щасливого майбутнього.

З повагою, сільський голова Іван КОВАЛЬЧУК



Ямничани — учасники АТО

стор. 3

Відкриття пам'ятника Дмитру Катамаю

стор. 5

Юнацький табір ОУН в Ямниці

стор. 9

Ямницький "Вихор" володар Кубка В. Чорновола

стор. 11

Дорогі в Христі!

З нагоди 570-ї річниці села та Днем Незалежності України щиро і сердечно вітаю всіх вас, і єднаюся з вами у подячній молитві до Всемогутнього Господа за неоціненний дар свободи для рідного народу і нашої держави. Цими днями ми також згадуємо із вдячністю наших славних попередників, які століттями підносили свої молитви до Неба: «Боже, великий, єдиний, нам Україну храни!». Вшановуємо рівно ж і тих, хто боровся і бореться за здобуття цієї незалежності, складаючи до вітваря Батьківщини плоди своєї жертовної праці, а часто і цвіт свого молодечого життя. Хай воздасть Господь своїми щедротами тим, хто передав нам цю почесну естафету державотворення. Хай буде на Україні мир. Молімося.

Парох с. Ямниця, отець-декан Богдан КУРИЛІВ

Вітаємо з Днем Незалежності України!

Колектив ПП «Рибак» щиро і сердечно вітає жителів Ямниці з великим національним святом – Днем Незалежності України та 570-ю річницею села. Незалежність України відтворює загальнодержавну ідею і духовне оновлення, сприяє подальшому утвердженню патріотизму, надихає на добрі справи задля розбудови нашої України як Демократичної, правової, економічно міцної, соціальної, знаної та впливової серед світової спільноти держави.

Бажаємо вам міцного здоров'я, щастя і любові, миру, добра і злагоди, творчого натхнення і плідної праці на благо України, нашого талановитого народу!

Дорогі педагоги, батьки, учні, всі жителі Ямниці!

У серцях народу України серпнева блакить неба і жовтогарячий зерновий лан зливаються барвами української державності в символ свободи та праці. Творення історії Батьківщини, її сьогодення і майбутнього — обов'язок кожного з нас, усього народу.

Нехай потужне джерело вашого таланту і натхнення, незламного оптимізму та творчої будівничої енергії будуть прикладом служіння Україні, примножують її славу, наповнюють її криницю добробуту процвітанням та благополуччям.

Нехай свято Незалежності духмяним серпневим запахом українського хліба принесе у ваш дім щастя і добро, порозуміння та згуртованість, мир та любов!

Міцного здоров'я, бадьорості духу, успіхів у всіх починаннях.

Дирекція Ямницької ЗОШ

Вітаємо з Днем Незалежності України!

Сьогодні, в день чергової річниці незалежності України, бажаємо вам взаєморозуміння, злагоди та успіхів у справах на благо нашої Батьківщини. Нехай кожен день вашого життя буде сповнений радістю, дружнім теплом і новими здобутками. Нехай ці досягнення стануть міцними цеглинками в будівництві міцної Держави, якою зможуть пишатися наші діти.

Редакція

З 570-річчям тебе, Ямнице!

Впродовж своєї історії, що нараховує 570 років, а, можливо, і більше, село Ямниця пережило немало радісних і щасливих днів. Не обійшлося і без сумних сторінок, — в житті села, як і в житті людини, буває все, але світле і радісне переважає.

нюк боровся за скасування панщини, з несправедливістю магната, а сам кілька літ не дочекався до її скасування, бо був замордований панськими посіпаками.

Нащадки зберегли пам'ять про народного ватажка і гідно продовжили розпочату ним боротьбу за свої права.

Визначною постаттю в будівництві української держави став уродженець Ямниці Дмитро Катамай, один з керівників Українських Січових Стрільців. Він був одним з організаторів товариства «Січ» в Станіславові, створив його філію в Ямниці. 1912 року був обраний в Генеральну Старшину товариства «Січ», 1914-го — до складу Управи Українських Січових Стрільців. Під час Першої світової війни очолював український курінь Австро-Угорського Легіону у Відні, а пізніше активно працював на утвердження ЗУНР та УНР.

Важкі випробування випали на долю ямничан в роки Другої світової війни. Багато з них стали на захист рідного краю в ряди УПА. Найбільш відомими героями визвольних змагань були: Василь Савчак — окружний провідник ОУН-УПА на Буковині, нагороджений орденом

Срібного Хреста за бойові заслуги; Володимир Дейчаківський — один з провідників сітки ОУН на Станіславщині, що зазнав звірства від нацистів у гестапівських таборах; Богдан Дейчаківський, що входив в організаційний відділ ОУН і ще до приходу німців був заарештований більшовиками в 1941 році. Б. Дейчаківський, крім того, залишив по собі добру пам'ять як капітан ямницької футбольної дружини, яка 1940 року дійшла до фіналу першості області і вважалася однією з кращих футбольних команд на Прикарпатті...

Багато яскравих талантів розкрилося серед ямничан на культурно-просвітницькій ниві. В травні 1905 року на відкритті пам'ятника Іванові Смицнюку пролунала пісня «Чуєш, брате мій» у виконанні сільського хору Ямниці, у майже 100-річній біографії якого немало славних сторінок. Багато разів ямницькі хористи ставали переможцями різних конкурсів, олімпіад, приносили славу рідному селу.

Не менш важливим осередком культурного життя села був самодіяльний театральний гурток. Біля його витоків стояв Михайло Островерха. У виставах, як і в хорі, актив-

но виступали Василь Катамай (Джиркунів), Василь Деркач (Шпілька), Марія Галіпчак (Семочкова), Євдокія Войновська, Василь Петровський, Богдан Наконечний, Марія Ребрик і багато інших жителів села. Ямничани дуже полюбляли вистави та концерти, з задоволенням відвідували їх. А починалися вони пізно ввечері, після закінчення роботи у полях, і завершувалися опівночі. Був навіть випадок, коли вистава тривала до четвертої години ранку, і ніхто не залишив переповненої зали читальні.

Велике значення для розвою культурно-просвітницької справи мало створення сільської «Просвіти», одним з ініціаторів якої був Дмитро Ребрик. Діяли в Ямниці юнацькі товариства «Сокол», «Пласт», релігійна організація «Українська молодь Христова», Марійське братство. У всіх цих починаннях брав участь і скеровував односельчан на працю по відродженню села його духовний просвітителю священник Юстин Гіряняк. За його безпосередньою участю в селі збудовано церкву, що стала однією з кращих в Галичині, і її внесено до пам'яток архітектури Івано-Франківщини. Парох Юстин будовав притулок для сиріт, але Друга світова війна не дала можливості завершити це будівництво. Отець Ю. Гіряняк передав частину своїх книжок в сільську «Просвіту», сприяв

організації відкриття читальні для неграмотних односельчан. Жодне дійство чи корисне починання не залишилося поза його увагою.

Невпинно летить час. Багато ямничан було замордовано в більшовицьких і нацистських катівнях в роки воєнного лихоліття. Багато їх доля розкидала по далеких країнах і континентах, живуть вони і трудяться сьогодні в США, Канаді, Аргентині, Австралії та інших країнах Заходу, і не тільки Заходу. Знайшли там другу Батьківщину, але беруть рідну мову, звичаї, традиції свого села, своєї України. І не забувають про рідний дім, про односельчан, друзів, з якими вони росли, ділили радість і незгоду.

Протягом століть, з покоління в покоління ямничани були дружніми, подавали одне одному допомогу, особливо в сумні дні своєї історії. Не забулося досі, як в часи Першої світової війни село було зруйноване і спалене, а жителів вивезли до міста Гмінд. Важкі тоді були дні і місяці, багато людей, особливо дітей, забрала хвороба, і все ж ямничани вижили, завдячуючи ласці Божій і своїй згуртованості, взаємодії.

Це, і багато іншого сьогодні згадується. Ми схилиємо голови перед тими, хто боровся і поліг за Україну, хто відстоював права ямничан, піднімав їхню національну свідомість, справами примножуючи славу Ямниці.



Історія села довга і давня. З року в рік щось додавалося до надбань попередніх поколінь, підтримувалися і традиції предків. Особливо цінувалося у всі часи самовіддане служіння своєму народові. Однією з найвідоміших постатей в історії Ямниці, символ незламності і вірності своєму народові по праву став Іван Смицнюк, життя якого сповна увірало ті випробування, які доля послала односельчанам. Обстоюючи своїх знедолених земляків, він тричі ходив пішки до Відня зі скаргами ямничан. Все свідоме життя І. Смиц-

Схід села

В неділю, 20 липня, в актовій залі Ямницької ЗОШ І-ІІІ ступенів відбувся схід села, на якому сільський голова І. Ковальчук прозвітував про виконану роботу за перше півріччя.

Проблема боротьби із агресором на Сході України на даний момент не залишає байдужим жодного українця. Саме тому на початку свого виступу сільський голова І. Ковальчук довів до відома усім присутнім жителям села інформацію, яка стосувалася часткової мобілізації. Також було сказано про зібрану допомогу ямничан для жителів Тисменичини, які в складі батальйону «Прикарпаття» несуть службу в зоні АТО.

Звіт за півроку І. Ковальчук розпочав із питання бюджету села на 2014 рік. Окремо голова села розповів про вилучення коштів з бюджету Ямниці районною владою в сумі 561 236 гривень за півроку. Також І. Ковальчук наголосив, що прийнятий закон України «Про місцеве самоврядування» колишньою правлячою владою залишається в дії, а це, в свою чергу, й надалі викликає труднощі використання коштів громади для потреб села, які блокуються Держказначейством. Далі І. Ковальчук прозвітував про виконану роботу в першому півріччі:

— покриття щебенем тих доріг, які не заасфальтовані;

— ямковий ремонт вулиць села;

— вивіз сміття та вуличне освітлення;

— проблему берегоукріплення; — питання щодо прийняття дітей в ДНЗ «Зіронька» та ін.

Бурхлива дискусія серед жителів Ямниці та влади відбулася по питанню незавершеного берегоукріплення в Долішньому кінці. Жителі цієї частини села вимагали від сільського голови негайних дій, адже розбитість доріг та часте підтоплення городів викликають у них чимало проблем. Іван Богданович наголосив, що найближчим часом дану проблему буде вирішено, адже все залежить від погодних умов, тому що важка техніка на даний час не може заїхати на вказану територію. Також голова повідомив, що в тій місцевості найближчим часом буде встановлено шлюз, що в підсумку зніме проблему підтоплення даної місцевості. В ході дискусії було вирішено й проблему містка через річку Ямничанку по вул. Коцюбинського.

Окремим питанням розглянуто проблему розчищення потічка «Млинівка» між вулицями Радгоспа –

Р. Шухевича – С. Бандери. Деякі жителі вказаної місцевості самі собі нашкодили, адже зроблене ними власноруч водовідведення з присадибних ділянок та каналізації призвело до частих підтоплень прилеглих городів. Через дану ситуацію також забруднено одну з найчистіших криниць села на вул. Радгоспній, де більше десятка місцевих жителів брали воду. Цікавим є те, що вміст бактерій в даній криниці, яка була викопана ще в австрійський час, становив менше норми, що досить корисно для здоров'я. Сільський голова пообіцяв вивчити цю проблему.

Також жителі села звернулись до місцевої влади з проханням привести в порядок ті ділянки села, які заросли травою (біля музичної школи, позаду пам'ятника В. Савчаку, на території автобусних зупинок Ямниці 1, навколо кладовища тощо).

Жителі села також виступали з обуренням тим, що депутати вулиць села їх не інформують про діяльність сільської ради, що люди не повністю проінформовані рішеннями місцевої влади, тощо.

На цьому сході села також виступив М. Шпільчак, голова «Громадської ради» села Ямниці, який розповів про перші місяці роботи створеного жителями громади об'єднання, яке допомагатиме діючій владі вирішувати важливі питання в житті села.

Громадська рада. Перші кроки...

Інколи людям важко звикнути до того, що ніхто нікому не призначає, ніхто нікому не наказує, а вони самі вирішують, що їм робити і як діяти в тій чи іншій ситуації. Настає момент, коли кожен бере на себе відповідальність, щоби змінити життя на краще. Саме прагнення змін у нашому селі і об'єднало однодумців – небайдужих ямничан, які готові віддавати свій час, сили, знання на розбудову рідного села. Так, за їхньою ініціативою було створено громадське об'єднання «Громадська рада села Ямниці», до складу якого ввійшли активні жителі села.

Мета ГО – об'єднати ямничан, щоби кожен усвідомив себе частиною громади і кожен відчував свою відповідальність за долю своєї малої батьківщини.

Завданням ради є створення умов для перспективного розвитку села Ямниці, підтримка і підвищення життєвого рівня його жителів та здійснення заходів для розвитку різних форм економічної діяльності в селі. Одним із завдань громадського об'єднання «Громадська рада» є участь у розробці та реалізації стратегічного планування розвитку села та аналізі оцінки можливих ризиків, підтримка та сприяння найбільш перспективних соціально-економічних проектів щодо розвитку Ямниці. Також ГО вбачає своїм завданням контроль за рішеннями виконавчої влади та інформування жителів села щодо їхньої діяльності.

Було проведено чотири засідання ради об'єднання, на котрих був розроблений статут та організацій-

на структура ГО, які були затверджені на сході села.

За ініціативи голови та секретаря ГО було проведено флешмоб з розфарбування поруччя дорожнього моста в селі Ямниці в кольори державного прапора.

Проаналізувавши всі ті питання, що порушуються із року в рік на сході села, громадська рада пропонує:

1. Створити комунальне підприємство «Ямниці», котре б займалося всіма господарськими роботами в селі (очистка русла потічка, вивіз сміття та інше).

2. Терміново оголосити конкурс на посаду директора КП «Ямниці». Створення із жителів села Ямниці невеликого підрозділу дасть можливість зняти багато проблемних питань у життєдіяльності громади.

Загалом, у селі на даний час є чотири великих проблеми, а саме:

закінчення берегоукріплення потічка, закінчення будівництва Ямницької ЗОШ, каналізування та водопостачання села.

Ці роботи є фінансово затратними, бюджет сільської ради їх профінансувати не може. Але більше року назад ГО «Поклик Ямниці» було розроблено «Положення про дольову участь у розвитку інфраструктури села Ямниці» відповідно до вимог закону України «Про дольову участь».

Згідно з даним положенням кожен суб'єкт підприємницької діяльності, який веде будівництво або реконструкцію на території села, зобов'язаний внести певну суму коштів на розвиток села. Суми перерахувати належить напряму від вартості будівництва або реконст-

рукції. Так, наприклад, ПАТ «Івано-Франківськцемент», виконавши роботи по будівництву цеху № 2 (сухий спосіб № 2), був повідомлений перед отриманням дозволу на початок проектно-пошукових робіт про прийняте положення, і в особі директора підприємства Богдана Зайця підтвердив намір перерахувати кошти громаді до закінчення будівництва згідно з діючим законом. Зі слів Богдана Йосиповича попередньої вартість об'єкту будівництва складає більше мільярда гривень. Згідно з положенням сесія сільської ради може встановити розмір дольової участі 7-10%. Це дуже велика сума. Ніяким чином не бажаючи фінансово тиснути на підприємство, громадське об'єднання пропонує наступне: ПАТ «Івано-Франківськцемент», маючи у своєму розпорядженні будівельні матеріали, кваліфікованих працівників та фінансові можливості, у рахунок обов'язкових платежів по дольовій участі може виконати всі перераховані вище (або більшу частину з них) проблемні об'єкти села.

Це дозволить ямничанам завершити берегоукріплення потічка, побудувати будинок культури, закінчити будівництво школи та інше, а ПАТ «Івано-Франківськцемент», зберігши частину своїх ресурсів, зробити величезний вклад у соціально-економічний розвиток Ямниці.

Громадське Об'єднання «Громадська рада села Ямниці» запрошує усіх, хто поділяє наші погляди, цінності та нашу мету, стати частиною нашої команди і спільно творити історію нашого села.

Голова ГО Микола ШПІЛЬЧАК



**ВІТАЄМО
ВАСИЛЯ ФАЩУКА
В 85-РІЧЧЯМ!**

За роком рік життя невпинно лине, Дарує весені веселковий час. Вітання щирі Ви прийміть від нас. Хай доля шле лише добро і щастя, Міцне здоров'я, море благ земних, А щедрі дні, мов рушники квітчасті, Нехай ще довго стеляться до ніг. Нехай душа у Вас ніколи не старіє, На білій скатертині будуть хліб і сіль, Своім теплом Вас завжди сонце гріє Й слова подяки линуць звідусіль.

**Ямницька сільська рада
Тисменицького району, Івано-Франківської області
РІШЕННЯ**

22 позачергової сесії VI демократичного скликання

Від 16 липня 2014 року № 42 Село Ямниці

Про цільову програму фінансування мобілізаційних заходів та цивільного захисту населення в с. Ямниці

Сільська рада вирішила:

1. Затвердити цільову програму фінансування мобілізаційних заходів та цивільного захисту населення (далі – Програма, додається).
2. Сільській раді на дану програму передбачити кошти в сумі 200 тисяч гривень.
3. Контроль за виконанням даного рішення покласти на комісію з планування бюджету.

Сільський голова Іван КОВАЛЬЧУК

P.S.: В рамках даної програми профінансовано кошти в розмірі 17.345 гривень на закупівлю 3-х біноклів та 2-ох приладів нічного бачення для ямничан, що служать в зоні АТО (Млечко Роман Тимофійович, Каляндрук Миколайович, Закалата Володимир Петрович).

**Затверджено Рішенням сільської ради
«Про цільову програму фінансування мобілізаційних заходів та цивільного захисту населення села» від 16 липня 2014 року № 42**

Цільова програма фінансування мобілізаційних заходів та цивільного захисту населення села

Обґрунтування доцільності розроблення цільової програми фінансування мобілізаційних заходів та цивільного захисту населення села Ямниці.

Загальна частина

Суспільно-політична ситуація на Східній Україні (Луганська та Донецька області) сильно загострилася: незаконно створеними збройними сепаратистськими формуваннями проросійського спрямування за активної військової підтримки Російської Федерації захоплюються та блокуються будівлі органів державної влади, аеропорти, суходільні та морські транспортні комунікації, органи військового управління, військові частини та установи Збройних сил України.

Враховуючи складність ситуації, та на виконання Указу в.о. Президента України від 17 березня 2014 року № 303 / 2014 і Законів України «Про оборону», «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», «Про військовий обов'язок і військову службу», рішення Ради оборони Тисменицького району розроблено цільову програму фінансування мобілізаційних заходів та цивільного захисту на території села Ямниці.

Мета Програми

Метою програми є забезпечення мобілізаційних заходів та цивільного захисту населення села, створення належних умов для готовності усіх ланок воєнної організації, органів місцевого самоврядування та органів державної влади, цивільної оборони, а також готовності населення села до участі в обороні, вирішення комплексу завдань щодо підготовки до збройного захисту у разі агресії або збройного кон-

флікту, запобігання загрозам виникнення надзвичайних ситуацій, ліквідація наслідків, здійснення заходів у разі загрози виникнення ситуації, пов'язаної з порушенням нормальних умов життя населення села.

Фінансове забезпечення Програми

Фінансове забезпечення здійснюється за рахунок сільського бюджету.

Орієнтовний обсяг фінансування Програми визначається, виходячи з конкретних поточних завдань.

Очікувані результати виконання Програми:

забезпечення своєчасної часткової мобілізації; забезпечення своєчасного оповіщення і прибуття громадян, які призиваються на військову службу; виділення (тимчасово) будівель, споруд, земельних ділянок, транспортних та інших матеріально-технічних засобів, надання послуг Збройними Силами України, Національній гвардії України, іншим військовим формуванням України відповідно до мобілізаційних планів; виконання мобілізаційних завдань підприємствами, установами на території села у повному обсязі та у встановлені терміни: забезпечення створення матеріально-технічного резерву; здійснення заходів у разі загрози виникнення ситуації, пов'язаної з порушенням нормальних умов життя населення села; ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру та їх наслідків; проведення невідкладних відновних робіт; надання громадянам, постраждалим від наслідків надзвичайних ситуацій, одноразової матеріальної допомоги для забезпечення їх життєдіяльності; розгортання та утримання тимчасових пунктів проживання і харчування постраждалих громадян.

ПОВІДОМЛЕННЯ!

Виконавчим комітетом Ямницької сільської ради розглядається проект регуляторного акту «Правила розміщення зовнішньої реклами на території села Ямниці». Ознайомитися з проектом регуляторного акту та аналізом його впливу можна в приміщенні Ямницької сільської ради за адресою: с. Ямниці, вул. Галицька, 36, кабінет сільського голови. Зауваження та пропозиції від фізичних та юридичних осіб та їх об'єднань приймаються протягом одного місяця з дня оприлюднення проекту регуляторного акту та аналізу його впливу на інформаційному стенді в приміщенні сільської ради. Проект регуляторного акту та

аналіз його впливу оприлюднюється протягом п'яти робочих днів з дня публікації повідомлення про оприлюднення цього проекту регуляторного акту в місцевій газеті «Ямниці» (стаття 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Зауваження та пропозиції до проекту регуляторного акту «Правила розміщення зовнішньої реклами на території села Ямниці» від фізичних та юридичних осіб приймаються в письмовій формі за адресою: с. Ямниці, вул. Галицька, 36 або на електронну адресу: yamnytsya_rada@gmail.com.

Виконком Ямницької сільської ради

ПОДЯКА

Виконком Ямницької сільської ради висловлює щирі подяку приватному підприємцю Рибаку Анатолію Анатолійовичу за придбання футбольної форми та комплекту м'ячів для футбольної команди «Вихор».

До Ямниці прийшов якісний Інтернет

За даними Аналізу інтернет-аудиторії України, що був проведений Інтернет-асоціацією України, станом на 2012 рік доступ до інтернету мало 48% мешканців України віком 15 років і старше.

А головною проблемою розширення кількості користувачів Інтернетом є недостатнє охоплення Інтернет-мережами сільських територій України. Ця проблема існує і в Івано-Франківській області. Якщо міста вже охоплені Інтернетом пристойної якості, то села наразі не входять до зони зацікавленості Інтернет-провайдерів, в тому числі і через відносно слабку рентабельність таких проектів. Цікавим фактом в такому контексті є прокладання оптичного кабелю до села Ямниці Івано-Франківською Інтернет-компанією «UTeam». Траса кабелю проля-

гає з Івано-Франківська через сусідній Угринів. Керівник компанії «UTeam» Тарас Гурик розповів, що проведення до села новітнього оптичного кабелю було справою недешевою: «Відносно великі затрати виправдають себе ще не скоро, але для нашої компанії головне не лише прибуток. «UTeam» є одним із тих підприємств Прикарпаття, яким не байдужі соціальні проблеми суспільства і яке намагається вести соціальний бізнес. Симпатія людей, їхні позитивні відгуки і є тим результатом, заради якого провадимо нашу соціальну місію».

Цікаво також, що прокладений кабель в перспективі дозволить мешканцям Ямниці отримати на лише високошвидкісний інтернет, а й телефонний зв'язок та десятки каналів кабельного телебачення високої цифрової якості.

Перемогли під Конотопом, переможемо і зараз

**За тих, хто ніч не спить, щоб ми заснули.
За тих, хто замість чарки, тримає автомат.
За тих, хто сильний, мужній і відважний.
Молімося за Неньку Україну, та за її солдат!**

Ми, розуміємо, що дуже важко вам, в цей час безчестя та морального занепаду суспільства, нести свої бойові прапори та військову Честь, але, всяк час пам'ятайте, не зважаючи ні на що, те, що ви є на-

щадками славетного лицарства Київської Русі, легендарних козаків, завзятих гайдамаків та опришків, відважних січових стрільців та нескореної УПА.

Нехай ваш військовий дух та



Роман Млечко з товаришем по зброї

ваша честь завжди роблять вас взірцем для наслідування та шанування всіма представниками Нації. Адже ви — Воїни! Ви — Захисники України! Ви — кращі представники Народу!

Молімося за щасливе по-



Володимир Закалата на блокпосту

вернення Володимира Петровича Закалати — бійця 5-го батальйону, 1-ої стрілецької роти, 2-го взводу; Романа Тимофійовича Млечка — бійця 5-го батальйону, 1-ої стрілецької роти, 1-го взводу, 3-го відділення; братів

Ярослава Миколайовича Каляндрука, солдата Полку Спеціального Призначення м. Хмельницький та Миколи Миколайовича Каляндрука, бійця 5-го батальйону, 72-ї артилерійської бригади. Слава вам! Слава Україні!



Ярослав Каляндрук (третій зліва) з бойовими побратимами

За що помирали і помираємо?

Саме 1 серпня 1914 року розпочалася Перша світова війна. Рівно через 100 років Україна знову стає епіцентром бойових дій, що загрожують перерости у війну континентального масштабу; знову той же агресор, козирна карта у всіх світових війнах — Російська імперія. Чим є війна для можновладців? Розподіл території, не більше. Чим є війна для нащадків? Незліченні жертви — всього лиш сумна статистика. Чим є війна для сучасників, мирних жителів?..

Але ж нам зовсім не хочеться вірити у циклічність історії...

Про реалії Першої світової на теренах Тисменицького краю розмовляємо із молодим істориком Андрієм Сміжаком, автором книги «Ямниця у період Першої світової війни» та головним редактором газети «Ямниця».



— Андрію, у 2012 році вийшла ваша книга «Ямниця у період Першої світової війни». Чому ви вибрали саме цей період для дослідження історії рідного села?

— Пригадую, ще у п'ятому класі із своїми друзями помітив на окраїнах старого ямницького кладовища кілька занедбаних бетонних хрестів, які лежали на узбіччі. Це були залишки німецького військового кладовища часів Першої світової війни, датованого 1916 роком. Відтоді я настільки захопився цим історичним періодом, що будучи п'ятикласником, читав історію за десятий клас, де описувалась Перша світова

війна. У часи навчання на історичному факультеті розпочав збір матеріалів про історію Ямниці та околиць в часи цієї війни. Десятки опитаних старожилів та опрацьованих архівних джерел допомогли мені вже на IV курсі видати першу книгу, присвячену цій великій війні.

— Галичина стала центром розгортання воєнних дій між Російською імперією і Австро-Угорщиною. Після Брусиловського прориву Австро-Угорщина звинуватила галичан у «руській зраді». Як наслідок, багато невинних людей потрапили у концтабори Австрії. Чи є свідчення наших краян про пекло концтабору Талергоф?

— Талергоф дійсно нагадував пекло. Про ті жахливі санітарні умови, голод та безправ'я, де австрійці без розбору проводили публічні страти в середині табору, потрібно говорити і писати. Адже наші сучасники про існування цього першого в Європі концентраційного табору знають не-

багато. Через Талергоф пройшло більше шести тисяч галичан та буковинців, значна частина яких там загинула. Основним джерелом, де можна довідатись про історію цього табору та знайти дані про близьких, є чотирихтомне видання «Талергофський альманах», виданий у 20-30-х роках минулого століття. З-поміж великого переліку ув'язнених згадуються особи також із нашого краю. Особливої уваги заслуговують спогади жителя Станіслава Василя Маковського, який був в'язнем міської тюрми, а потім і Талергофа. Жахливі моменти ув'язнення він описав у своїй книзі «Талергоф (спогади і документи)», рекомендую прочитати...

— А як щодо репресій з боку Російської імперії, яка звинувачувала наших краян в українофільстві?

— З приходом російської влади становище галичан нічим не покращилось, навпаки — розпочались нові, жорсткіші утиски. За наказом царських властей було закрито більшість українських культурних установ. Заборонялись україномовні видання. Під арешт потрапила значна частина галицької інтелігенції та греко-католицьких священників, серед них був арештованим і митрополит Андрей Шептицький. Загалом за час війни росіяни арештували більше 13 тисяч галичан.

— Чи вдалося вам, як працівнику Державного архіву Івано-Франківської області, знайти там цікаві матеріали щодо Першої світової війни?

— З матеріалами, що стосуються часів Першої світової війни, я знайомий давно. Обласний архів зберігає сотні документів, пов'язаних з часом війни, всі вони поділені на окремі фонди і кожен по-своєму оригінальний. Найбільш цікавим для мене та актуальним для Тисменицького краю є Фонд № 53 «Станіславська повітова комісія із встановлення збитків, заподіяних приватним особам війною 1914-1918 рр. в Станіславському повіті». Тут знаходяться реєстри домашніх втрат практично всіх мешканців сіл Тисменицького району. Погодьтеся: цікавим є опис майна вашого діда чи прадіда, що було знищене чи згоріло сотню років тому. А вказується в цих описах розмір хати, стайні чи стодоли, кількість тарілок, образів, верстатів, кожухів та чобіт. Документів по Першій світовій війні в архіві є багато, однак наші історики та краєзнавці чомусь не дуже часто їх опрацьовують...

— Важливо людям нагадувати про жахливі реалії війни та її героїв. Чи є пам'ятки про першу світову в Тисменицькому районі?

— Так, ця війна залишила по собі багато слідів і в Тисменицькому районі. «Окрасою» нашого району можна назвати форти-



Блокгауз в селищі Єзупіль

фікаційні укріплення часів Першої світової — так звані оборонні блокгаузи обабіч залізничного мосту через Дністер в селищі Єзупіль. На території України на даний час уже немає аналогів таких фортифікаційних споруд. Окремо слід сказати про оборонну лінію австрійців, створену в 1916-1917 рр. на окраїнах Чорного лісу між селами Угринів Горішній — Ямниця — Павлівка. Там було сім бетонних дотів із амбразурами для стрільби, десятки шанців та бліндажів. Цікавим був Дот №4, на якому містився напис з ініціалами вояка: «Helden Keller, 1917». Чому я говорю були... Весною 2012 року якісь вандали у пошуках металобрухту повністю знищили ці пам'ятки військової архітектури, і їх більше не повернути. Я встиг зробити світліни цих дотів, записати їх розміри, але це вже не те, дух тих подій втрачено... На сьогодні окрасою військової архітектури є шестикутний дот розміром 3х3 метри біля села Клузів. Він побудований весною 1917 року росіянами. Зберігся цей дот чудово, однак потребує охорони, щоб часом не сліткала доля тих попередніх. Ще однією пам'яткою є військовий меморіал австро-угорських солдатів між Павлівкою та Ценжевом, де поховано понад 180 вояків цисарського війська. Жителі Ценжева дбають про цей меморіал, підтримуючи його в належному порядку. Незабаром такий же меморіал буде відновлений за мою ініціативою у Ямниці.



Австрійський дот до знищення в с. Угринів Горішній

ють на Сході України. За що помирали і помираємо?

— Думаю, що так, адже в рядах Січових Стрільців воювали такі ж 20-річні юнаки, трохи старші, трохи молодші, а це, безумовно, цвіт нації і його потрібно берегти понад усе. Втрата кожної молодої людини на цій страшній війні — це втрата не тільки для сім'ї та рідних, але й для всієї України. Поєднує усусів та наших сучасних добровольців одне — боротьба за незалежність країни, і якщо стрільці не отримали перемоги в тій війні, то наші війська неодмінно переможуть у цій.

— Андрію, що плануєте на майбутнє? Чи будете ще порушувати тему Першої світової у своїх працях?

— На даний момент я практично закінчив написання книги, що присвячена 100-річчю від початку Першої світової війни. Ця розширена праця матиме назву «Військові дії на Прикарпатті в період Першої світової війни (1914-1917 рр.)», а її презентація планується на листопад. Паралельно з цією працею досліджую біографію відомого військовика Осипа Букшваного (1890-1937), який був сотником УСС та отаманом УГА.

Розмовляла Катерина ВОРОНОВА, студентка факультету журналістики ЛНУ



Російський дот в с. Клузів

Хай струни святково бринять знову й знову, І радість не гасне в юних серцях, Промінчиком сонця торкне веселково І щастю дитини не буде кінця

Коли закінчується навчальний рік, для школярів починається весела і яскрава пора – канікули! Але провести всі сонячні дні вдома перед телевизором і комп'ютером – це залишитися без казкових емоцій, нових друзів, різноманітних розваг.

Літо – найяскравіша, кольорова і багатозвучна пора року. Літо – найвеселіша для дітей пора року, адже влітку найдовші та найцікавіші канікули. Пригоди літа не повторюються з року в рік, а дарують нові види відпочинку, цікаві розваги та зустрічі. Стільки всього дивовижного можна побачити, навчитись та зробити. А ще підрости, зміцніти, порозумнішати.

Літо – це час, коли діти мають можливість зняти психологічне напруження, набуте за рік, уважно подивитись навкруги та побачити поруч щось надзвичайне. Де ще школяр буде почувати себе вільним, незалежним та водночас активним і потрібним, як не в період літніх канікул у пришкольному таборі чи дитячому майданчику?

Щороку в Ямницькій школі, як і у практично всіх школах України, працював пришкольний відпочинковий табір «Мрія». У таборі діти цікаво проводять свій час, адже це найцікавіша пора для дітей, пора захоплюючих пригод і поїздок, нових знайомств та зустрічей.

До відпочинку у пришкольному таборі було залучено 130 учнів школи та 20 педагогічних працівників.

Відповідно до Положення про пришкольний відпочинковий табір «Мрія» дітей було розподілено у сім загонів, кожен з яких мав свою назву, девіз, речівку, емблему. В кожному загоні працювали по два вихователі.

План роботи складений за тематикою дня, враховуючи інтереси і запити дітей.

Кожен день в таборі мав тему, відповідно до якої проводились заходи. Дні були схожі тільки тим, що кожен розпочинався молитвою за Україну та ранковою гімнастикою.

Розпочав роботу табір з Дня захисту дітей. В цей день відбулось урочисте відкриття пришкольного відпочинкового табору «Мрія», святковий концерт «Давайте, познайомимось!», учні взяли участь у конкурсі колажу «Щасливе дитинство» та конкурсі малюнків «Знаємо і реалізуємо свої права». Під час Дня пішохо-

да діти мали можливість пригадати Правила дорожнього руху, намалювати малюнки на тему «Будь уважним на дорозі!», взяти участь у квесті «Дорожні знаки». В День казки всі загоны готували інсценізації улюблених казок, а учні 5-6 класів запропонували молодшим школярам вікторину «Чи знаєте ви казки?» Найцікавішим видався День фантазера. Діти реалізували свою фантазію у виготовленні аплікацій «Фантастична тварина», або «Фантастична планета». Переможцем цього дня став загін «Фантазери», а саме учні 5 класу, бо фантастична риба, яку вони придумали і виготовили з клаптиків паперу дивувала усіх. День довкілля мав на меті пригадати дітям, як важливо бережно ставитись до природи. День праці змусив всіх трохі попрацювати на території школи – доглядали за квітами, деревами у дендропарку, чистили пішохідні стежки. Звичайно, не обійшлося без Днів для дівчаток і для юнаків, під час яких було обрано Міс та Містера табору 2014 року. Найбільш улюбленим для всіх дітей є все шкільний похід – День здоров'я. Весь табір вирушив у похід за межі села, в урочище Луги. На галявині було проведено різноманітні спортивні змагання, навіть між командами дітей і вихователів.

Один з днів у таборі був присвячений Україні, під час якого учні мали змогу переглянути історичні фільми, взяти участь у конкурсі малюнків на асфальті «Я люблю свою Україну!», декламувати вірші про Батьківщину. Особливою подією цього дня було відкриття куточка пам'яті героїв Небесної сотні, які віддали своє життя у боротьбі за незалежність нашого народу. Кошти для оформлення куточка учні зібрали самотужки. Вони ще юні, але зуміли продемонструвати власну громадську позицію до подій, що відбуваються в Україні.

Крім заходів, що відбувалися на території табору, учні мали змогу побувати на екскурсіях до м. Івано-Франківська (Меморіальний сквер, парк ім. Т. Г. Шевченка, Краєзнавчий музей, кінотеатр «Люм'єр», дитячий ляльковий театр ім. Марійки Підгірянки, Планетарій), до смт. Сзупіль (Духова Криниця), до с. Тязів (Тваринне господарство «Вівсяне поле»), до м. Галича (Музей побуту та етнографії під відкритим небом, Музей природи, Реабілітаційний центр для диких тварин), с. Кринос (Княжа Криниця).

Урочисте закриття зміни відбулось в актовій залі школи. Кожен загін готував кілька художніх номерів, а вихователі підготували для дітей конкурсну програму. Під час закриття було відзначено найактивніший загін та переможців конкурсів та змагань. Ось так і промайнула захоплююча табірна зміна у Ямницькій «Мрії». Учні ненадовго покинуть стіни рідної школи, щоб набратися сил, наснаги до нового навчального року.

Йордана ЛЕСІВ

Олександра КАТАМАЙ: Моя професія психолог

Одним із найважливіших кроків у житті людини є вибір професії. Адже заняття тим, що тебе цікавить, приносить радість, є однією із найважливіших умов відчуття життєвої повноцінності.

Працюючи психологом в школі вже більше десяти років, з упевненістю можу стверджувати, що ця сфера діяльності є багатогранною, унікальною та цікавою. Займатись психологією завжди є і буде цікаво, оскільки предметом її вивчення є людська душа, яка воістину невичерпна і загадкова.

І якщо ще кілька років тому професію психолога плутили із професією психіатра та психотерапевта, то сьогодні ситуація складається по-іншому. Всім уже зрозуміло, що психолог не лікує в прямому розумінні цього слова, а допомагає людині здобути гармонію як із самим собою, так і з оточуючими людьми.

В шкільному середовищі робота практичного психолога нерозривно пов'язана із освітнім процесом. Сама школа для дитини є центром освоєння соціуму, де вона отримує і досвід міжособистісних стосунків, і засвоєння знань, і багато іншого. Тут важлива спільна робота психолога, батьків та педагогів, які допомагають дитині засвоїти увесь цей досвід через освоєння поведінки і побудову особистої позиції (усвідомлення власного Я, здобуття впевненості, утвердження власної думки).

Для досягнення результату в своїй діяльності практичний психолог школи працює в кількох напрямках: психологічна діагностика, консультування, корекційна робота, психологічна просвіта, психологічна профілактика. Кожен із цих напрямків доповнює один одного та допомагає професіоналу підібрати найоптимальніші варіанти для роботи з учасниками навчально-виховного процесу.

Проте, маючи достатній досвід роботи, можу стверджувати, що найбільш ефективною та дієвою, хоча, в той же час, і найбільш складною, є корекційно-розвивальна ро-



бота. Вона може бути спрямована як на розвиток дитини (пізнавальні процеси, здібностей), так і на корекцію небажаних особливостей її психічного розвитку.

Дітям, а також і педагогам, особливо подобається працювати із казками. Елементи казкотерапії включаю в програму «Школи лідерів», до якої входять обдаровані діти та члени учнівського самоврядування.

Звичайно, перелічити та вказати все, над чим працює психолог, та які методи використовує в своїй роботі дуже важко, адже їх безліч. Але ця робота вимагає постійного самовдосконалення та працелюбства. Щоб стати успішним психологом, тільки дипломи недостатньо. Важливими є досвід, практика, спостережливості. Можна стверджувати, що хороший психолог – це фанат своєї справи, для якого важливий результат його діяльності, а не відпрацювання робочих годин.

«Літопис народної школи в Ямниці (1832-1939 рр.)» – нове видання Андрія Сміжака

Навесні 2014 року на прилавках книгарень з'явилось нове науково-популярне видання ямничанина Андрія Сміжака, присвячене історії Ямницької школи.

Поява даної книги ще раз засвідчує, що історико-краєзнавчі студії з минулого села Ямниці мають своє продовження. І знову в децю звуженому тематично, однак в широкому часовому форматі виходить четверта за переліком монографія Андрія Сміжака «Літопис народної школи в Ямниці (1832-1939 рр.)».

Саме у 2012 році минуло сто вісімдесят років з часу започаткування освіти в селі Ямниця, що і стало поштовхом до написання історії школи. Вже давно немає того приміщення, де колись з року в рік вчителі навчали грамоти дітей. Старожилів села, які ще уривками пам'ятають про своє навчання, також залишилось вже небагато. Тому автор праці поставив собі за мету дослідити та висвітлити тему «старої» Ямницької школи, яка досі була оповита певною загадковістю.

Книга «Літопис народної школи в Ямниці» детально висвітлює історію школи, біографії вчителів, ряд невідомих документальних матеріалів з 1832 по 1939 рік. Видання структуроване за розділами «Стан дослідження проблеми», «Початки шкільництва в Ямниці», «Від тривіальної до етатової», «Ямницька школа напередодні та в час Великої війни», «Сільське шкільництво 20-х років», «Стан освіти Ямниці у 30-роках», «Спогади про школу», «Додатки». Книга ілюстрована шкільними світлими, схемами, план-проектами шкільного приміщення та різними документами (свідченнями, протоколами, заявами тощо). Видання буде цікавим всім, хто цікавиться історією села, краєзнавством та розвитком освіти в Галичині.

Тетяна СЕРЕДЮК, канд. історичних наук

Звітний концерт музшколи — Шевченкові

Поезія Тараса Шевченка має потужну силу, яка підіймає патріотичний дух у найважчі часи для України, надихає видатних композиторів до створення чудової музики. У Ямницькій дитячій музичній школі протягом всього навчального року юні музиканти вивчали музичні твори на слова поета, виступали на різноманітних концертах, присвячених Кобзареві. Серед них найбільш пізнавальною була лекція-концерт «Музична доля поезії Шевченка»,

підготовлена викладачем музично-теоретичних дисциплін Ольгою Хомей. На кожному концерті, окрім виконання музики, натхненної поезією Шевченка, учні школи читали улюблені вірші з «Кобзаря». Та з особливим хвилюванням вихованці й викладачі школи готувалися до головного, звітного концерту школи.

У його програмі прозвучали відомі музичні твори на слова Т. Шевченка: «Рева та стогне Дніпр



Роксолана Калін декламує уривок з поеми «Кавказ»



Ансамбль бандуристів



На сцені ансамбль скрипалів



Випусниця Анастасія Галарник

широкий», «Тече вода з-під явора», «Утопала стежечку», «Зацвіла в долині», «Зоре моя вечірняя», «Вітре буйний», «Од села до села», «Було колись на Україні» та інші. Слухачі зачаровано слухали юних музикантів та розповідь ведучої про нелегку долю Тараса Шевченка. Звичайно, окрім музики, звучала поезія. Особливо всіх вра-

зили своїм емоційним читанням віршів бандуристки Наталія Кловак, Дарія Димашок. Кульмінацією концерту стало надзвичайно артистичне декламування Роксоланою Калін уривку з поеми «Кавказ» під «Мелодію» М. Скорика у виконанні викладачів.

На завершення дитячий хор разом із усіма присутніми в залі урочисто виконали національний гімн України. Панувала особлива піднесена атмосфера, а на обличчях батьків та викладачів сяяла гордість за своїх талановитих дітей, які вже є щирими патріотами своєї країни.

Ольга ХОМЕЙ, викладач музично-теоретичних дисциплін Ямницької ДМШ

Четар УСС Дмитро Катамай увіковічений

Восени минулого року у Ямниці відбулося урочисте відкриття пам'ятника з нагоди 125-ї річниці від дня народження Дмитра Катамая (1887-1935) – знаного військовика, громадського діяча, публіциста та редактора газети «Громадський голос».

Участь у відкритті постаменту Дмитру Катамаю взяли голова Тисменицької районної ради В. Семенів, доктор медичних наук, професор Н. Середюк, сільський голова І. Ковальчук, старійшина села С. Дейчаківський та інші. Гроші на спорудження пам'ятної плити надав меценат, уродженець Ямниці Ярослав Іванович Фригович. Відтепер біля символічної могили воякам УСС в Ямниці можна побачити пам'ятник людині, чий ім'я досі було маловідомим. Крім цього, на даній плиті вписано всіх ямницьких вояків УСС та УГА. Загальна кількість – 44 особи з Ямниці.

Після божественної літургії в храмі св. Миколая, де ямницькі віруючі молилися за Дмитра Катамая та всіх воїнів УСС і УГА, вирушили процесійною ходою до встановленого

мешканці в села та гостей були підготовлені істориком Андрієм Сміжаком брошури «Четар УСС Дмитро Катамай (1887-1935)», що висвітлювала біографію Д. Катамая.

Урочистості розпочались з гімну України. Право відкрити пам'ятник надали меценату Ярославу Фриговичу та родичу Д. Катамая Василю Гулазі.

Після цього відбулося освячення пам'ятника отцем-деканом Богданом Курилівим та отцем Віталієм Кузьминим.

Першим до слова запросили старійшину села Семена Дейчаківського який прочитав свій вірш під назвою «Листопадовий зрив». Далі слово мав голова Тисменицької районної ради Володимир Семенів. «Ще два роки тому, ямничани відкривали постамент Василю Савчаку «Сталю» — провіднику ОУН Буковини. Сьогодні відкривається пам'ятна дошка представників українського січового стрілецтва, автора головного убору УСС «мазепинки» Дмитру Катамаю. На наш погляд це надзвичайно знаменна подія, бо коли будемо знати свою історію, будемо мати й майбутнє...».

Крім цього Володимир Семенів вручив грамоту старійшині села Семену Дейчаківському за вагомих внесок

у розвиток культури і художньої самодіяльності та з нагоди 22-річчя незалежності України. Сільський голова Іван Ковальчук у своєму виступі наголосив: «Сьогодні до Ямниці повернулися славні діти, які в ті буремні роки поч. ХХ століття виборювали незалежність України. Сьогодні вони повертаються до Ямниці у цих написах. Хто не знає свого ми-



Відкриття пам'ятної плити меценатом Ярославом Фриговичем та родичем Д. Катамая Василям Гулаєм

нулого, той не вартий свого майбутнього...». Далі сільський голова висловив щире подяку меценату Я. Фриговичу та всім ініціаторам встановлення пам'ятника за добродієність та патріотизм до рідного села. Учні Ямницької ЗОШ І-ІІІ ст. поставили до пам'ятника вінок виготовлений на замовлення знаного драматурга В. Фащука та посадили калину, яку подарував голова товариства «Сільський господар» у Ямниці Антон Іваночко. Між виступами лунали стрілецькі пісні, які виконував чоловічий вокальний ансамбль «Відродження» (худ. кер. Є. Галька).

День видався напрочуд погожий, у променях осіннього сонця образ Катамая оточений вінком державних прапорів виглядав особливо урочисто, вражав портретною схожістю та динамікою. Після завершення урочистостей люди ще довго не розходились, шукали в списку своїх родичів та активно спілкувалися...

Андрій СМІЖАК



Виступ голови села Івана Ковальчука

пам'ятника. Вшанувати пам'ять видатного ямничанина зібралися більше півтора сотні людей. Перед відкриттям пам'ятної плити для всіх



Вірш «Листопадовий зрив» читає Семен Дейчаківський



Освячення плити отцем-деканом Богданом Курилівим

Четар УСС Дмитро Катамай (1887-1935) — нове видання Андрія Сміжака

У день відкриття пам'ятної плити Дмитру Катамаю в Ямниці (13.10.2013) всім мешканцям села та гостям заходу було презентовано нову книгу працівника ДАІФО, історика за фахом Андрія Сміжака.

Це дослідження є актуальним тому, що вперше здійснена спроба подати на загальний комплексний матеріал, зібраний із всіх відомих на сьогодні джерел. Короткі та поодинокі згадки про Катамая в окремих виданнях, часописах та інтернеті – це вся інформація, про яку міг довідатись читач. Сьогодні ми зможемо дізнатися про Дмитра Катамая більше. В перспективі у автора стоїть мета зібрати повний життєпис четаря Катамая та видати його об'ємною книгою.

В першому розділі А. Сміжак розповідає біографію Дмитра Катамая. Так як життя Катамая повністю не досліджене й потребує

грунтовнішого вивчення, автором подаються тільки найголовніші моменти із його життя, які вже частково висвітлені в друкованих виданнях.

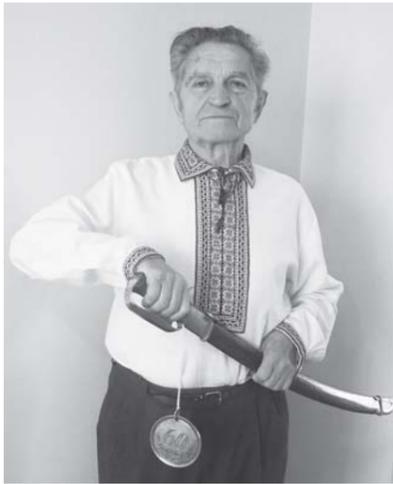
В другому розділі автор розглядає питання про становлення пам'яті Дмитра Катамая в громаді Ямниці, про виникнення ідеї та процесу встановлення пам'ятної плити Катамаю та всім стрільцям. Окремо автор згадує біографію мецената-спонсора пам'ятної плити Ярослава Фриговича.

Книга ілюстрована численними світлинами з життя Дмитра Катамая та громади села. Видання буде корисне всім, хто цікавиться краєзнавством та історією.



Доброчинність — це поклик душі та серця

Ярослав Іванович Фригович народився 31 березня 1932 року. Батько Іван Фригович (по-вуличному Марцінків) працював пекарем у ямницького підприємця Н. Витрикуша, мати Анастасія була домогосподаркою. Окрім Ярослава, сім'я виховувала доньку Євдокію (1936 р. н.).



Ще змалку Ярослав виховувався в українських традиціях. Вечорами він дуже любив читати українські книги, що приніс додому батько. Найулюбленіша повість Ярослава – «На уходах», автором якої є А. Чайковський. Початкову освіту здобув у Ямницькій чотирикласній школі.

Дитинство Ярослава проходило в часи військових дій Другої світової війни. В час боїв під Ямницею, з Ярославом трапилась така пригода. Перед самим наступом Червоної армії в напрямку села, до Ярослава Фриговича та Ярослава Обуха підійшов невідомий чоловік (як виявилось пізніше, російський розвідник) і сказав, що в Лозах є кабель, який потрібно перерубати сокирою; за це він пообіцяв юнакам багато солодощів. Хлопці погодилися. Тільки-но вони перерубали кабель, як тут почувся німецький крик. Раптом по хлопцях почали стріляти німецькі кулемети. На щастя, вони зуміли перескочити високий паркан та втекти. Стайна, що стояла перед юнаками, врятувала їм життя, адже пострілами була перешита кулеметними чергами. Пізніше виявилось, що Ярослав з товаришем перебили зв'язок німецько-угорських військ на лінії фронту.

В часи боротьби ОУН-УПА за українську державу до хати Ярослава Фриговича часто приходили українські націоналісти. В хаті Фриговичів навіть був сотенний «Чорнота». Ярослав декілька разів мав завдання провину ОУН доставляти штафети (записки) в сусідні села. Одного разу, коли передав штафет до Клузова і повертався додому, потрапив на засідку більшовиків, які вичікували вояків УПА. Юний Ярослав пояснив, що начебто ходив до Морозового млина, щоб золотити збіжжя. Злі більшовики накричали на нього, що ходить в

нічну пору і відпустили додому. Доставляв також кілька штафет до Павлівки та Сільця. Часто Ярослав Фригович разом з Ярославом Обухом розклеювали на вулицях Станіславова різні націоналістичні відгуки ОУН-УПА до населення міста, одного разу навіть в приміщенні міського КДБ. Вуйко Ярослава Василь Постолянюк, був вояком УПА, псевдо «Покотило». Загинув в ніч на 1 листопада 1944 року під Ямницею, потрапивши в засідку НКВС.

Після війни Ярослав Фригович навчався в артілі Дзержинського у Станіславові. Деякий час працював спец-механіком на швейній фабриці. Пізніше виїхав працювати у місто Ноябрьськ Ямало-Ненецького автономного округу, де тривалий час проживав. Брав участь у народній самодіяльності, співав у хорі. Відомий в Чернігові коваль Стук в честь 60-річчя подарував Ярославу шаблю, копію Б. Хмельницького з іменною медаллю.

В 1957 році Ярослав Фригович одружився зі Стадник Оленою Василівною родом з села Коношків Бродівського району. В шасливому шлюбі подружжя виховало двох дітей-медиків. Син Володимир сьогодні працює лікарем у містечку Гросмерін, Німеччина. Донька Олександра – кандидат медичних наук, працює зав. відділення ультразвукової та функціональної діагностики в Івано-Франківській обласній дитячій лікарні.

Збережемо пам'ять про солдатів

Про відновлення меморіального комплексу воїнам німецької армії, що загинули на території Ямниці в 1916 році сказано немало. Починаючи рухівцями 1992, з року в рік наша громада та влада села тільки говорить: «Треба відновити, треба, треба...». Цього року 100-ліття з початку Великої війни (1914-2014), тому слово «треба» нам потрібно втілити в життя...

Ямниця стала місцем однієї з відомих бойових операцій Першої світової війни – «Брусилівський прорив». Село було розташоване в епіцентрі бойових дій. Перший удар війни Ямниця відчувала вже в серпні 1914 року. Як зазначає Андрій Сміжак у праці «Ямниця в період Першої світової війни», жорстокі бої між австро-угорськими і російськими військами відбувалися тривалий час у нашому селі, внаслідок чого воно повністю було зруйновано. Німецькі батальйони генерала Гадфі, що також стояли на лінії



Реставрація хрестів

укріплень в Ямниці, зазнали в ході війни значних втрат. Частина солдатів, а це більше сотні вояків, були поховані в нашому селі. У 80-90-х роках жителі Ямниці з невідомих причин кладовище знищили. На сьогодні збереглося тільки 15 хрестів з ініціалами німецьких солдатів, тому обов'язок ямничан зберегти та відновити їх.

Реалізувати даний проект по відновленню меморіалу планувалося до 1 серпня цього року, однак через блокування коштів Ямницької сільської ради Держказначейством даний задум знову відтерміновано. До цього часу хрести німецьких солдатів, що загинули на території Ямниці восени 1916 року, перебували в не найкращому стані, жоден хрест не зберігся в належному вигляді. Однак написи на них доволі чітко читаються і дають змогу ідентифікувати солдата. Влітку було проведено часткову реставрацію хрестів, зокрема найбільш знищених. Друга фаза реставрації проходитиме вже на місці меморіалу, коли хрести будуть вкопані у землю, т. з. косметична реставрація. Сам меморіал планується розташувати біля нового сільського кладовища. За проектом п'ятнадцять хрестів буде поділяти доріжка до пам'ятної плити, на якій міститиметься коротка довідка про війну і солдатів, що загинули в Ямниці. Також на цій плиті буде розміщено стяги Німеччини та України, між якими стоятиме залізний хрест. Самі ж солдатські хрести після реставрації буде пофарбовано в білий колір, а написи на них виведено чорним. Також планується встановити огорожу та посадити туї. Вартість даного проекту не така вже й велика, за приблизними підрахунками, щоб створити цей меморіал потрібно до двох-трьох тисяч гривень, що для нашої громади вважається «копійками».

Святі місця та дерев'яні церкви Закарпаття

Мало любити свій край, його треба ще й знати
М. Рильський

У кожної людини є свій набір цінностей, на які вона орієнтується, – каже Андрій Сенько, організатор велопробігів в селі. – Для мене та товаришів це – активний та здоровий спосіб життя, і велосипед тут є дуже важливим атрибутом. Багато хто гордиться своїм автомобілем, але авто – це однозначно мінус 5-10 років життя, а велосипед його навпаки продовжує. Для подорожей двоколісний транспорт добрий тим, що пересувається досить швидко, але при цьому є змога роздивитися все навколо і бути абсолютно автономним. До того ж це дуже дешево, плюс є можливість паралельно тренувати тіло й оздоровитися.

Кожен з нас хоче якомога більше знати про той край у якому живе. З таким гаслом громадське об'єднання «Дорогами до святинь» започаткувало традицію проводити велопоходи духовними та історичними місцями навколишніх країв та сусідніх областей. За покликком серця, зібравшись разом, люди, яких об'єднує любов до рідного краю, вирушають у велопохід по селах та містах, які дивують своєю незвіданою красою, історією і сьогоденням.

Протягом травня-липня 2014 року громадське об'єднання «Дорогами до святинь» здійснило шість велопоходів: замками Львівщини, до міста Бережани, карпатськими перевалами та ін.

Про один з найбільших та вражаючих маршрутів розповімо детальніше. З 1 по 4 травня мандрівники з Ямниці розпочали подорож по розробленому наперед маршруті під назвою «Святі місця та дерев'яні церкви Закарпаття». Загальна протяжність даного маршруту становила 330 кілометрів.

1 травня. Долина – Вишків – Міжгір'я – Синевір, протяжність маршруту 100 кілометрів. Велопроща розпочалася з міста Долини, до яко-

го мандрівники прибули потягом о 7:45. Діставшись міста велосипедисти вирушили в сторону Карпат. Вже через 20 км прочани опинилися в «обіймах» високіх гір. Після подолання двох важких перевалів опинилися у Закарпатті. У селі Торунь оглянули дерев'яну церкву, побудовану у 1809 році. У Міжгір'ї в і д б у в с я короткий відпочинок та обідня перерва. Відпочивши, мандрівники розпочали підйом на Синевірський перевал разом з велотуристами із Києва. Цей маршрут забрав у прочан багато сил. Зробивши кілька світлин на мальовничих перевалах, розпочався затишний спуск до села Синевір. За цим населеним пунктом дорога пролягала повз річку та високі гори, за які почало ховатися сонечко. По дорозі оглянули «Лінію Арпада» – оборонні укріплення протяжністю 600 км, що були створені угорськими військами в Східних Карпатах між 1943-1944 рр. Також відвідали заповідник з бурими ведмедами, який створений при НПП Синевір. Після трьох перевалів сил було небагато і мандрівники вирішили заночувати серед мальовничої природи Карпатських гір поблизу села Синевірська Поляна.

2 травня. Синевір – оз. Синевір – Негровець – Колочава – Данилово Крайниково – Сокирниця – Хуст – Джублик, протяжність маршруту 125 км. Саме цього дня ямницькі мандрівники подолали найбільшу відстань. Спершу відвідали озеро Синевір, звідки вирушили до Колочави. По дорозі зупинилися в селі Негровець, відвідавши дерев'яну церкву Св. Архангела Михаїла XVIII ст.

Погода тішила сонячним теплом, а навколо чисте повітря і неймовірні краєвиди. Прибувши до Колочави, дуже здивувались – унікальне село на Закарпатті, яке розташоване у мальовничій Тереблянській долині. Чудові краєвиди, чисте повітря, мінеральна вода, а також дуже гостинні люди і звісно дерев'яна греко-католицька церква Св. Духа, побудована 1795 року. Про історію церкви та села нам розповів місцевий історик-краєзнавець Василь Глеба. Відпочивши мандрівники вирушили в дорогу. Надвечір дісталися до Джублика, де заночували у будинку для паломників. За вечерею брат Теодор нам розповідав про дива, які відбувалися в Джублику. Цей день нам подарував багато вражень від побаченого та почутого.

3-4 травня. Джублик – Хуст – Ділове – Рахів – Івано-Франківськ. Після божественної літургії в Джублику, мандрівники вирушили в дорогу. За ці дні відвідали храми в населених пунктах Красне Поле, Великий Бичків, Луг та ін. У селі Ділове оглянули церкву Успіння Пресвятої Богородиці 1750 року. За цим селом знаходиться географічний центр Європи, біля якого ямничани зробили кілька світлин. В Рахові сіли на потяг та щасливо дісталися до Івано-Франківська. Це була незабутня велопохід святими місцями Закарпаття!

Погода тішила сонячним теплом, а навколо чисте повітря і неймовірні краєвиди. Прибувши до Колочави, дуже здивувались – унікальне село на Закарпатті, яке розташоване у

мальовничій Тереблянській долині. Чудові краєвиди, чисте повітря, мінеральна вода, а також дуже гостинні люди і звісно дерев'яна греко-католицька церква Св. Духа, побудована 1795 року. Про історію церкви та села нам розповів місцевий історик-краєзнавець Василь Глеба. Відпочивши мандрівники вирушили в дорогу. Надвечір дісталися до Джублика, де заночували у будинку для паломників. За вечерею брат Теодор нам розповідав про дива, які відбувалися в Джублику. Цей день нам подарував багато вражень від побаченого та почутого.

3-4 травня. Джублик – Хуст – Ділове – Рахів – Івано-Франківськ. Після божественної літургії в Джублику, мандрівники вирушили в дорогу. За ці дні відвідали храми в населених пунктах Красне Поле, Великий Бичків, Луг та ін. У селі Ділове оглянули церкву Успіння Пресвятої Богородиці 1750 року. За цим селом знаходиться географічний центр Європи, біля якого ямничани зробили кілька світлин. В Рахові сіли на потяг та щасливо дісталися до Івано-Франківська. Це була незабутня велопохід святими місцями Закарпаття!

Звітний щоденник громадського об'єднання «Дорогами до святинь»

Звітний щоденник громадського об'єднання «Дорогами до святинь»

ти любов до України, повагу до національної символіки та прикрасити рідну Ямницю. Вже зараз можна з гордістю дивитися на патріотичний міст над Ямничанкою та пишатися тим, що і Ямниця засяяла кольорами державного прапора.

Андрій СМІЖАК

де було запропоновано ідею розфарбувати міст. Малювали майже весь день, незважаючи на палюче сонце. Охочих було не так багато, як цього б хотілось, проте учасники працювали з великим завзяттям. До справи взялося близько тридцяти людей різного віку, але об'єднаних спільним бажанням – зробити рідне село більш патріотичним. Адже спільною метою учасників акції було показати



Купальські вогні на Ямницькій землі

7 липня українці святкують найкolorитніше та найцікавіше свято, яким закінчується літній сонячний цикл календарних дохристиянських свят – це свято молоді – Купало, що з часом після прийняття християнства, деякою мірою трансформувалося в християнське свято.

Народна пам'ять зберегла купальську обрядовість та пісні, які, як гаївки та колядки, належать до найдавніших часів, до первісних поезій та ритуалів на честь житеподателя – Сонця. Звичайно, багато чого було втрачено за останнє століття, коли йшла відверта боротьба з національними традиціями і народними обрядами. Цього року, коли в силу певних обставин, свято Купала не вдалось провести на загал нашого села, активна молодь Ямниці зуміла організуватися та провести його в давніх традиціях на березі Бистриці. Основними ініціаторами та «режисерами» даного дійства стали Володимир Галіпчак та Христина Дзундза.

Коли сонце вже стояло на горизонті села Павлівка, молоді ямничанки збирали польові квіти для віночків. Після того як їх збрали, сідали в

коло біля річки та плели вінки. Коли ж віночки були сплетені, ямницькі дівчата танцювали своєрідний хоровод – вони повільно йшли одна за одною, підіймаючи до сонця вінки, тримаючи у двох руках. При цьому дівчата підтанцювали і співали купальських пісень. Особливої ко-

запалювання купальської ватри, витримане в давній традиції. Чотири хлопці із смолоскипами ставали в квадрат навколо хмизу, що позначає чотири сонця (чотири пори року). Потім всі сходились до хмизу і запалювали вогнище, що символізувало «сонячне сплетіння». Горіло воно цілу ніч.

У надвечір'я дівчата ворожили на судженого, пускаючи віночки із запаленими свічками по течії Бистриці і пильно дивилися за ними. Якщо рівно пливе, то скоро заміж вийде, а якщо крутиться на місці або

потоне, то ще дівуватиме. Якщо вінок відпливе далеко і десь пристане до берега, то, мабуть, туди дівчина і заміж піде. Неймовірної краси додавало місячне сяйво, яке освітлювало річку, по якій пливли ці запалені віночки.

До самого ранку молодь стрибала через вогнище, очищуючи душу від усього злого, співали пісень та водили хороводи. На святі панував хороший настрій та позитивні емоції.

Віталій ЮСКЕВИЧ



лоритності додавали українські вишиванки, які були у всіх учасників дійства. Тим часом хлопці в лісах Стінки збирали хмиз для вогню, який є основним атрибутом купальської ночі. Незвичайним було і

бала через вогнище, очищуючи душу від усього злого, співали пісень та водили хороводи. На святі панував хороший настрій та позитивні емоції.

Віталій ЮСКЕВИЧ

І в нас синьо-жовтий!

Через героїчні та водночас трагічні часи, які зараз переживає Україна, зі зростанням патріотизму громадян у державі побільшало національної символіки в усіх куточках України. Під пензлики активних громадян потрапляють парки, стіни, мости, автобусні зупинки, тролейбуси, усе, що можна розмалювати. Не стоїть остеронь такого руху і наша Ямниця.

У суботу, 5 липня, активна молодь Ямниці, підтримавши ідею багатьох інших населених пунктів України, розфарбувала у кольори національного прапора міст над річкою Ямничанкою. Ініціаторами та спонсорами цієї справи стали представники «Громадської ради» села Ямниця Роман Орловський та Микола Шпільчак.

Як це практикується, зібралась небабдуха молодь села через соціальну мережу,



Анастасія Боднарчук — наймолодша лауреатка районної премії «Обдаровані діти Тисменичини»

Традиційно, наприкінці навчального року та напередодні Міжнародного дня захисту дітей у районі винагороджують талановитих, працьовитих, наполегливих, цілеспрямованих учнів та їх наставників. Переможці предметних олімпіад із навчальних дисциплін, володарі нагород різноманітних культурно-мистецьких, технічних заходів, призери спортивних змагань, учителі, вихователі, керівники та тренери — кращі з кращих у районі зібралися в Народному домі Тисмениці 28 травня на свято із красномовною назвою «Ми — надія твоя, Україно!». Воно відбулося традиційно за шкільного залу. І це черговий раз переконує, що наш край багатий талантами.

На урочистості завітали голова районної державної адміністрації Микола Зелінський, заступник голови районної ради Руслан Фармус, заступник голови Всеукраїнського благодійного фонду Юрія Дерев'янка Микола Зузанський, помічник народного депутата України Юрія Дерев'янка Тетяна Пришляк, начальники відділів райдержадміністрації, інші посадові особи.

Уже втретє за рішенням районної ради присуджується премія «Обдаровані діти Тисменичини» — най-



вища у районі відзнака для підтримки обдарованої учнівської молоді, яка проживає та навчається у районі. Незмінні три номінації «Учень року», «Спортсмен року» та «Творча особистість року» віднайшли своїх

володарів, а точніше — володарок, бо усі три переможці — дівчата, серед них і наша юна ямничанка, п'ятикласниця Ямницької ЗОШ Анастасія Боднарчук. На сцену разом із переможницею запросили її найближчу людину, без підтримки якої, напевно, б вдалося б досягти таких висот, матір Оксану Боднарчук. Всі нагороди, а це — дипломи, нагрудні знаки та грошові премії в розмірі 5000 гривень кожному, вручили Микола Зелінський та Руслан Фармус із побажаннями нових інтелектуальних, спортивних та творчих висот. Дівчата-переможниці, в свою чергу, дякували своїм батькам, наставникам за віру в них, підтримку та добрий приклад. Слова подяки звучали й на адресу голови районної ради Володимира Семеніва, з ініціативи якого власне й запроваджена премія.

Матеріал з сайту Тисменицької РДА



Автор — Юлія ДОСКОЧ

Накипіло

Геть від України лапи,
Не для вас нація квітку ростила,
Щоб якісь протиправні кацапи,
Сунули до неї свої рила.

Чи ви мало грабували,
Для свого вождя-тирана,
Вже вік минулий забували,
Як знов болить глибока рана!

Дайте спокій нам нарешті,
Вже весь світ просто молисть,
І в Парижі й Будапешті,
І англійці, і монголи.

Скільки можна плюндрувати,
Те, що ми віками будували,
Невже не шкода людей, яких ви
повбивали,
Й дітей, що без батьків позалишали?

Путлер! Геть із України,
Досить нас ламати. Не зламаєш!
Перетворюєш картинку на руйни,
Ти ж усе, що хочеш, то вже маєш.

Не маєш вже добра і в серці Бога,
Горіти тобі в пеклі тилом папірця,
Бо з нами Бог! І Божа допомога,
І ми стояти будемо до кінця

Про події в Україні

Колись настане день й закінчиться війна,
Зживуть всі рани і образи,
Сотні душ з собою потягла вона,
І тих людей ми вкарбували в пам'ять зразу.

І зникнуть, як роса на сонці, вороги,
І та пролита кров, і гіркі сльози,
Тих людей, що бачать з висоти,
Нагадають ще не раз про них морози.

Ще раз заплачуть за синами матері,
Згадає сестра брата або батьків сини,
Згадаємо всіх тих, хто уже в землі,
Вони назавжди в пам'яті, як подихи весни.

Прийде нарешті спокій на Україну,
І всі дороги зійдуться в одну,
Збережемо неповторну і єдину,
Й буде мир не в сні, а наяву.

По іншу сторону барикад

«Мамо, мамо, вже тепліше,
Скоро вже прийде весна.
Хай татко мій іде скоріше,
Бо довго щось його нема.

Мамо, мамо, уже літо,
Пора для сонця і пісень,
А тато мій ще не приїхав?
Гаразд, чекатиму ще день.

Мамо, мамо, пройшла осінь,
А тата досі ще нема.»
«— Він більш не сяде на порозі,
забрала його слід війна.

Тепер він буде нам з'являтися,
Коли надворі темна ніч,
У віні буде з тобою гратися
І розтоплювати в домі піч.»

«— Не плач, матусю, чом страждати?
Я люблю татуса свого.
Тепер я буду вічно спати,
Щоб завжди бачити його...»

Рукою художниці Віталії Зуб'як вочевидь малює сам Господь

Біля цих ікон — особлива аура. Вони випромінюють стільки світла, що відразу й не збагнеш: то сонячний промінь виграє на образах кольорами, чи вони самі по собі сяють. Зворушена душа ще трепетніше промовляє молитву. Бо віриш, що небеса вже тебе чують і через те світло дають тобі знак. Неймовірно реалістичні і «живі» портрети малює молода ямницька художниця Віталія Зуб'як. Свої шедеври вона створює, використовуючи олійні фарби.

Майстриня й сама випромінює стільки світла, що дивуєшся, де серед сірої буденності черпає той позитив? У будь-якій речі вона бачить красу. І передає той особливо гарний настрій всьому, до чого торкається. Будинок Зуб'яків наповне-

ний мистецтвом — здається, в ньому декорований кожен куточок.

Народилася Віталія 27 травня 1983 року в Ямниці. У 1989 році пішла до першого класу Ямницької школи. Талант до малювання у Віталії виявився ще у шкільні роки, і в 1993 році вона вступила до Івано-Франківської державної дитячої художньої школи, яку закінчила з відзнакою. Мрія вчитися професій-

ного малярства збулася, коли після закінчення школи у 2000 році вона поступила до Прикарпатського університету імені Василя Стефаника на художній факультет. Наступного року Віталія стала переможницею єпархіального конкурсу «Слідами Митрополита», намалювавши портрет Митрополита Андрія Шептицького. За це була відзначена катехитичною грамотою.

У 2005 році отримала «Диплом спеціаліста образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва», а в 2009 році — Диплом магістра за цією спеціальністю.

Основною темою робіт Віталії Зуб'як є біблійні сюжети Ісуса Христа, Святої родини, Пресвятої Богородиці, Ангела Хоронителя. Біль-



шість ікон виконано в техніці олійного живопису. Також вона цікавиться художнім розписом. Є декілька її власних робіт з квітково-рослинним орнаментом.

Ще з часів навчання в художній школі Віталії подобається ліплення з пластиліну та глини. Серед творів цього виду мистецтва у неї є такі скульптурні композиції «Тарас Бульба», «Старий Кобзар», «Козаки-запорозці», «Русалка» та інші.

Альбом «Мистецтво нашого села»

Це солодке слово торт!

Якщо і є на світі люди, що не любляють тортів, то їх дуже мало. Адже при одному згадуванні цього слова виникають асоціації чогось радісного та святкового. В цьому номері, ми познайомимо наших читачів з талановитою жінкою із Ямниці Галиною Орловською, яка не просто випікає смачні та красиві торти, а й вкладає в них свою душу.

Усі ми, як відомо родом із дитинства. А якщо змалку бути спостережливою і наполегливою, то можна багато здобути на все майбутнє життя як для себе, так і найближчого оточення. Такою була з дитинства й Галина Орловська. Вона захоплювалася мамою Ольгою, кондитером за професією. Та прийде, бувало втомлена з роботи, але коли це напередодні якогось свята, то й невідомо звідки сили беруться: місить, випікає, смажить. А донька тут як тут. Батько, тракторист, міг подивувати нечуваного смаку приготівленим холодцем, а в випічці хліба собі рівного не мав. Пані Галя найбільшу любов на кухні присвячує тортам. Нині жінка пече розкішні торти, а як їх прикрашає — очі не відвести!

— Я й раніше не була байдужа до тортів, але пекла простенькі на свята для своєї сім'ї, — розповідає Галя. — Коли побачила, як можна чудово оздобити торт за допомогою модної в західному світі мастики, то

вирішила спробувати й собі. Перший свій «фірмовий» торт спекла на день народження донечки. Гості засипали мене компліментами і це дало бажання творити. Згодом друзі та знайомі почали замовляти на ювілеї, хрестини, весілля. Я так захопилася цією справою, що цілими днями сиджу на кухні. Мій чоловік жартує, що я тільки прокинуся — і вже з міксером у руках. Своїми кондитерськими секретами Галя ділиться з такими ж аматорками, багато чого переймає в них.

— Квіти із цукру для оздоблення тортів — дивовижні, мені так хотілося оволодіти технікою їх виготовлення, тому прийшлося багато над цим попрацювати. Виготовлення цукрових квітів — нелегка справа, адже мастику для пелюсток треба розка-

чати так тоненько, щоб через неї можна було читати газету. Над однією квіткою доводиться просидіти 3-4 години, але результат того вартує.



— Коли я показала сусідці цукрову орхідею, вона подумала, що квітка жива, і піднесла до носа понюхати, а сусід, вражений такою красою, не міг навіть слів підібрати, — тішиться жінка.

Найбільше Галі подобається чаклувати над весільними тортами, бо, як вона каже, в їх оздобленні більше естетики, аніж, скажімо, в «хдових» дитячих тортах із Спанч Бобом чи Лунтиком.

— «Що там плячок заколотити!» — думає дехто, але мені хочеться, щоб торт був якнайсмачніший і мав гарний вигляд, тому вкладаю в нього всю душу, — каже Галя. — Якщо американці люблять, щоб весільний торт був зовсім білий, вірмени обожають соковитий бісквіт, то галичани — строкаті плячки з вишнями, горіхами, шоколадом, маком, кокосом. «Ми сподівались, що буде смач-



но, але щоб так!» — кажуть мені після весіль наречені і їх батьки.

Зізнаюся, відколи поринула у світ тортів, а тим паче солодких квітів, то навіть занедбала свою улюблену клумбу з квітами біля хати. Коли роблю торт на замовлення, то вже не встигаю спекти щось солоденьке для рідних, потішаю їх хіба нашвидкоруч приготівленими кексами. Добре, що рідні розуміють моє захоплення, адже це додатковий заробіток. Планую і надалі розвиватись як кондитер, бо «тортове» хобі для мене — своєрідне мистецтво і чудовий спосіб самореалізації.

Але, як кажуть, щоб не бути голослівним, подаємо кілька створених і випробуваних Галею рецептів смачних та не дуже складних у приготуванні тортів:

РЕЦЕПТ № 1:

«Галицький торт»

Коржі: 100 г масла, 100 г цукру, 4 шт. яйця, 70 г мигдального горіха, 100 г чорного шоколаду, 50 г муки, 50 г крохмалю, 1 ч. л. порошку до печива. З цього печемо 2 коржі. Для просочення коржів використовуємо вишневий сік.

Крем: 500 г сметани 30%, 1 склянка цукру, 200 г домашніх вершків, 500 г вишень без кісточок. Оформляємо шоколадом.

РЕЦЕПТ № 2:

«Рафаелло»

Коржі: 6 шт. яєць, 120 г цукру, 120 г муки, 18 г порошку до печива. Випікаємо 2 беквіти в формі діаметром 26 см.

Крем: 1 літра вершків «Ямниця», 2 плитки по 100 г білого шоколаду, 200 г цукру пудри, 25 г желатину, 300 г кокосової стружки, 100 г кокосового лікеру. Оформляємо вершками і кокосом.

Розмовляв Андрій СМІЖАК

Двораківська Теофіла — перший директор Ямницької середньої школи

Народилася та здобула середню освіту Двораківська Теофіла Венедиктівна у місті Фастові під Києвом. Закінчила Херсонський педагогічний університет. Вчителювати Теофіла почала у селі Снітинка, що біля Фастова.

Перед війною її чоловіка Станіслава, як фахівця-залізничника, переводять на роботу у Перемишль. Дружина через деякий час разом із малолітнім сином Едвардом переїжджає до Перемишля. Та скоро розпочалася війна. Чоловіка прямо з роботи забрали до армії, а п. Теофіла з сином на руках пішки по окупованій німцями території повернулася у Фастів. Повернувшись із війни, чоловік Теофіли забрав сім'ю до м. Станіслава, де вони придбали житло. Чоловік працював старшим інженером з підготовки кадрів у Станіславському управлінні НОД-4. Дружина Теофіла 15 вересня 1948 року була «прийнята (Наказ Станіславського Райво №40 від 12 серпня 1948 року, підпис Микитин) на

ганізацією Ямницької семирічки у середню школу.

І так, 1 вересня 1950 року, семикласники школи стали учнями восьмого класу Ямницької середньої школи. Директору школи одразу ж додалось безліч проблем: потреба навчальних приміщень, створення нової навчально-матеріальної бази, поганими були і санітарні умови для навчання, пічне опалення торфом та дровами додавали вчителям та школярам зайвих труднощів.

Наш восьмий клас середньої школи (розповідає автор) був першим. Теофіла Венедиктівна викладала предмет хімії. Ця наука давалася нам важко, але майстерність учителя забезпечувала доступність і оволодіння знаннями.

Її син Едвард (1939 р. н.) пригадає, що в післявоєнні роки йому було дуже важко — батько та мати цілими днями були на роботі, а він один і до школи ходив, і хатні роботи

Тим же наказом вона «переведена на посаду вчителя природознавства і хімії V-VII класів Долішньо-Угринівської семирічної школи Станіславського району.

В подальшому вона працювала учителем в Загвздянській школі (1959-1961) та в школі № 7 Станіслава (1961-1973), відкіль звільнилася у зв'язку з виходом на пенсію.

31 вересня 1952 року Ямницьку середню школу очолила Катерина Степанівна Куц, учитель історії.

Син Едвард Станіславович навчався в Івано-Франківському медичному інституті разом із ямничанкою Ганною Герушинською та Богданом Шпаком, який довгий час працював лікарем Ямницького медичного пункту і залишив у Ямниці найкращі враження як про людину, так і про медичного фахівця, якого високо цінували в колі медиків і навіть запросили на викладацьку роботу в медичний інститут.

Син Теофіли Венедиктівни Едвард після закінчення медичного інституту був направлений на роботу в м. Калуш, де працює в даний час. Його дружина Марія Григорівна (дівоче прізвище Вовк) педагог за фахом. Товаришувала з дочками колишнього директора Ямницької школи Кирила Ткачука Мартою та Оленою.

Я особисто (розп. автор) зустрічався з Едвардом Станіславовичем і Марією Григорівною, які передали мені світлинки тих часів, трудову книжку матері для використання в підготовці матеріалів про історію нашої школи.

В розмові з ним пригадалась така коротенька оповідь...

Десь у дев'яностих роках минулого століття я був у м. Калуші. Заходячи у приміщення відділу освіти, я зустрів уже не молоду людину, яка виходила на вулицю. Привітавшись, впізнав колишнього вчителя хімії і директора школи п. Двораківську і гукнув: «Теофіла Венедиктівна!» Вона зупинилась, ми підійшли ближче одне до одного. Вчителька мене впізнала, розговорились про минуле та сьогодні.

В той період всім, а пенсіонерам зокрема, було дуже важко з виплатою тих мізерних грошей. Про це вона розповіла і сказала мету свого приходу до цієї установи — прошу роботу яку-небудь — лаборанта, учителя, вихователя. Це питання ми із завідувачем вирішили позитивно. Про зустріч зі мною вона розповіла рідним вдома. А тепер діти пригадали мамину

Партизанка «Леся»

Рід Лепкалюків славився на Косівщині здавна. Ще в XIX столітті старокозівський газда Костин Лепкалюк (1812-1888) був відомий на всі гори не лише як умілий господар, а й як громадсько-політичний діяч. Маючи багато власних gruntів і навіть полонину, був розумним, чесним і справедливим. Тож недарма його обрали послом (по-теперішньому депутатом) до парламенту у Відні, де стійко захищав інтереси горян. Коли їхав туди, то завжди одягав свій святочний гуцульський одяг. Не позичав і відваги. Коли якось у віденській ресторації якісь австрійські батяри хотіли покепкувати з нього, то повикидав їх через двері і вікна, поламав на них стільці. Знався й з опришками, які навідувалися на полонину.

Мало не в кожній хаті на Косівщині виростала і виховувалась національно свідомо дівчина, яка пронесла ідею боротьби за волю через усе своє життя. Виховувала тих, що були поруч, і вже разом ішли до великої мети, оголошуючи на цілий світ, що є на планеті Україна і настане той час, коли вона буде визнана державою. І кожна знала, що доведеться,



лося врятуватися. «Леся» ж, зі слів Марії, бігти не могла, бо перебула перед тим важку форму тифу і була дуже ослаблена. Наказала їй рятуватися, а сама почала відстрілюватися з пістолета. Останню кулю випустила собі в голову.

У звіті Станіславського партійного керівника Слоня Кагановичу від 16 серпня 1947 року сказано (переклад з російської автора): «В день третього серпня на виставлену засаду біля села Нижній Вербіж, Печеніжинського району, що складалася з групи солдатів першої стрілецької роти 141 СП ВВ МГБ під командою сержанта Набаєва, вийшла невідомо громадянка з кошиком в руках. На пропозицію зупинитися кинулася втікати, відстрілюючись з пістолета. Вогнем у відповідь з засади була убита. При огляді трупа встановлено, що вона — Лепкалюк І. М., 1924 року народження, пропагандист Коломийського окружного проводу ОУН на кличку «Леся». У неї вилучено пістолет «Т», медикаменти і стафети та ім'я №-35. Кому належить цей №-35 — встановлюємо».

Василь Савчак надзвичайно важко пережив утрату своєї дружини. Тим більше, що за деякими свідченнями Ірина була на час смерті вагітною. Як згадував П. Василевський, у Чернівцях, провідник «Сталь» був під глибоким враженням цієї втрати...

Коломийський композитор Дмитро Циганков у 1993 році написав пісню «В пам'яті вічно жива». Зверху над нотами — напис:

«Світлій пам'яті вірної дочки України Лепкалюк Ірини, референта пропаганди Коломийського окружного проводу ОУН-УПА «Лесі».
У Карпатських лісах вже палає червона калина

І свій лист золотий осипали додолу гаї,
Там спочила навік молода партизанка Ірина,
Та не знає ніхто, де згубилась могила її.
Там боролась вона за свободу і честь України,

У нерівних боях смерті в очі дивилась не раз,
В серці віру несла молода партизанка Ірина,

Що життя віддала за Вітчизну, за волю, за нас.
Плачуть в горі батьки, брат з сестрою і ціла родина,
А в Карпатських лісах ні могили нема, ні хреста,

Але ім'я твоє, дорога наша «Леся» — Ірино,
Як молитву, завжди промовлятимуть наші уста!

На жаль, ця пісня ще ні разу не виконувалась на ямницькій сцені. Варто було б наступного року в день її смерті у церкві відправити панахиду за невинно убієною, в 1948 році постановою УГВР народженою Срібним Хрестом Заслуги Іриною Лепкалюк. Пам'ятаймо!

Матеріал підготував Роман СМІЦНЮК



5-А клас Ямницької середньої школи. В центрі директор школи Т. Двораківська. 1950 рік

роботу до Ямницької семирічної школи на посаду викладача хімії, природи та географії в V-VII класах». Щодня доїжджала на роботу до Ямниці зі Станіслава, що в той час було досить проблематично. Основним транспортом був потяг або власний велосипед.

Уже весною 1949 року йшла мова обласного відділу освіти про відкриття в Станіславському районі другої середньої школи. Перша була відкрита в селі Угорники. Школярям було відомо, що йшла мова про Павлівку або Ямницю. Звичайно, ямничани були більше зацікавлені в цьому. Крайчим було і приміщення для навчання в нашому селі. Всі класи мали дві паралелі, навчання велося у дві зміни. Також географічне розташування Ямниці було кращим, бо, реорганізувавши сільську школу з семирічної в середню, створювались умови для здобуття середньої освіти учнями Ямницької, Угринівської, Тязівської та Павелецької громад.

3 березня 1950 року директора школи В. Татарина з дружиною Кароліною радянська влада вивозить у Східні райони Радянського Союзу. Через десять днів учителя Т. Двораківську наказом по Станіславському Райво №29 від 13.03. 1950 року переводять «на роботу директора Ямницької семирічної школи».

З перших днів на керівній посаді Теофіла Венедиктівна одразу завершує розпочату попередником роботу, пов'язану з реор-



7 клас Ямницької середньої школи. Випуск 1950-1951 років

виконував. Мама (Теофіла Венедиктівна) постійно просилася, щоб її звільнили від важкої директорської праці і перевели ближче до місця проживання.

23 серпня 1952 року наказом по Станіславському Райво № 44 вона «звільнена від виконання обов'язків директора Ямницької СШ згідно з заявою (підпис Микитин)».

розмови і подякували мені за цю турботу.

Померла Теофіла Венедиктівна Двораківська в 1994 році і похована на цвинтарі у м. Калуші.

Матеріал підготував Антон ІВАНЧОК, випускник Ямницької СШ 1953 року

Василь Валько, син Йосипа, псевдо «Сверщок»

Василь Валько народився в 1924 році у селі Ямниця в хліборобській сім'ї Йосипа Юрковича Валька (1894 р. н.). Батько був учасником Першої світової війни і воював у складі австро-угорської армії. Був на італійському фронті, де потрапив у полон. Коли після війни повернувся до рідного села, добре володів італійською та угорською мовами. Йосип виховував двох синів — Василя та Ярослава. Василь початкову школу закінчив у рідному селі. За німців навчався в колійовій школі «Верхшеле». Тоді там вчилася до 200 ямницьких хлопців. Ямниця в тодішній період була осередком обласного проводу ОУН і тут переходилися визначні повстанські ватажки. Зокрема, на квартирі у Ребриків перебував Василь Андрусак — майбутній легендарний командир УПА «Різн». Василь Валько, який проживав навпроти,

через центральну дорогу гостинець, був частим гостем Ребриків і виконував дуже багато доручень командира. Був дуже швидким і спритним, за що отримав псевдо «Сверщок». Є свідчення, що це псевдо придумав «Різн».

Після того, як почалися арешти членів ОУН в Станіславі, Василь перейшов на нелегальне становище, а потім пішов у партизанку. Служив у відділі УПА командира «Різна» ад'ютантом. Вбитий 7 січня 1945 року о 9-й годині на Різдво при підході до села Рибне. Василь йшов попереду, а зразу



за ним його товариш, ямничанин Василь Фуфалько пс. «Заєць». Потім йшов хлопець із Загвздя, а вже за ними командир «Різн». Василь перескочив через лати і крикнув «Зрада!». Стріляв у Василя з кулемета поляк з Пасічної. Розривні кулі попали в голову так, що півобличчя було відірвано. Друга кулеметна черга прошила хлопча груди, коли він уже падав на землю. В результаті відступу живим, але важкопораним залишився тільки командир «Різн», якого врятував грубий ко-

жух. Ввечері партизани захопили Рибне, а тіла героїв поховали на місцевому цвинтарі. Тільки після других Свят (після Йордану) батька Василя Йосипа повідомили про смерть сина. Він підводою вночі перевіз тіло сина з Рибного до Ямниці. Зима того року була дуже морозною і яму в Ямниці на цвинтарі ледве викопали. Після того, як тіло таємно поховали, до Йосипа підійшов ямницький підпільник Василь Мицько (син вїта за німців) і сказав, щоб ніхто не розходився, бо прийдуть хлопці підпільники і дадуть «салют» із зброї на честь побратима. Але Йосип відмовився, сказавши, що свій «салют» він уже отримав. Після похорону сина Йосип із сім'єю ще довго переховувався у чужих людей, остерегаючись арешту.

Спогади Ярослава Йосиповича ВАЛЬКА (1927 р. н.)
Матеріал зібрав Василь ІВАНЧОК

Юнацький табір в Ямниці, літо 1941

З приходом більшовицької влади у вересні 1939 року Пласт у Галичині перестав існувати. Юнацький табір у Ямниці влітку 1941 року, зазедве кілька тижнів після втечі Червоної армії, був одним із перших у Галичині.

Під час організації табору в Станіславові й області вже діяла німецька влада, яка ще не виявляла своєї жорстокості й правдивого обличчя. Народ з надією на краще, хлібом і сіллю зустрічав німецьку армію, а при в'їздах до міста ще стояли вітальні брами з транспарантами і квітами, що зів'яли скоро, як радість, що перемялася в розчарування!

Для полегшення отримання дозволу табір включив у програму поміч селянам у полі, щось як «Ernte Einsatz» (збирання врожаю) у Німеччині, і взяв назву «Юнацький табір праці й відпочинку імені Євгена Коновальця».

В часі приготування табору було визначено його дати функціонування: початок – 20 липня, закриття – 18 серпня. Місцем для розміщення табору було обрано берег річки Бистриця у селі Ямниці. Побут у таборі

був безплатний. Практично всі харчі доставлялись до табору із міста, виняток становила доставка ямничанами до табору зерна та молока.

Оголошення про організацію молодіжного табору облетіло всю округу. Бажаючих вступити до нього було понад сто осіб. В зв'язку із нестачею палаток пластунів було поділено на три окремих чоти. Чоту юначок було розміщено в stodолі господарів Б'ялюків, а юнаків у двох сусідніх stodолах. Керівництво табору, т. з. «Булава», проживало в двомісних палатках, як зазначав тоді складений статут. Не всі члени літнього пластунського табору мали необхідний інвентар, найбільше не вистачало одягу для дівчат. Тоді активні організатори пласту в Ямниці Стефа Дейчаківська, Надія Смеречанська, Надія Ясінська та інші розшукали потрібний матеріал в одній із крамниць Станіславова та пошили для

прапора, зачитували звіт, денний наказ та снідали. Потім до полудня таборовики допомагали селянам у легкій праці на полі. Дівчата – біля помідорів, хлопці – біля буряків. Після обіду проходив виховно-ідеологічний вишкіл, заняття спортом, купання в Бистриці. Після вечері до ночі були співи, гутірки (обмін думками, враженнями, поглядами), ігри й забави. Ямничанка – таборовичка з дівочої чоти Марія Мицько-Шпільчак додає: «Крім спортивних занять, молодь допомагала ямничанам збирати урожай, допомагала самотнім громадянам у господарстві. Але це все було тільки прикриттям основної мети табору. В таборі вишколювали юнаків ідейно і політично для заслання похідних груп у східні області України. Знаю, що зразу з табору були відправлені на східну Україну Оксана Припхан і Стефа Дейчаківська».

У проводі табору були: комендант Петро Попович, писар – Михайло Хміль, бунчужний – Мирослав Шарко, хорунжі – Віра Лемеха, інструктори: Роман Припхан – спорт, Осип Білобрам і Стефа Дейчаківська – ідеологічний вишкіл, чотовий – Василь Савчак та інші.

Пересічний вік учасників табору був 17 років. Серед більшості гімназійної молоді були й члени Юнацтва ОУН. Тому ОУН цікавилися табором, особливо виховною програмою. Тодішній обласний референт юнацтва ОУН Роман Наконечний мав сталий контакт з табором і особисто через зв'язкового на ровері передавав комендантові табору свої поради, зауваження й накази, а також підпільні матеріали для гутірок. Учасник цього вишкільного табору, член ОУН Петро Савчук згадував: «У таборі проходилися як теоретичні, так і практичні заняття. Їх проводили інструктори. Матеріал для мене не був новий, але не завадило його закріпити. Цими таборами цікавилось обласне керівництво ОУН, і час від часу тхось сюди навідувався, але вишкіл тривав недовго. Існувала загроза з боку німецької влади».

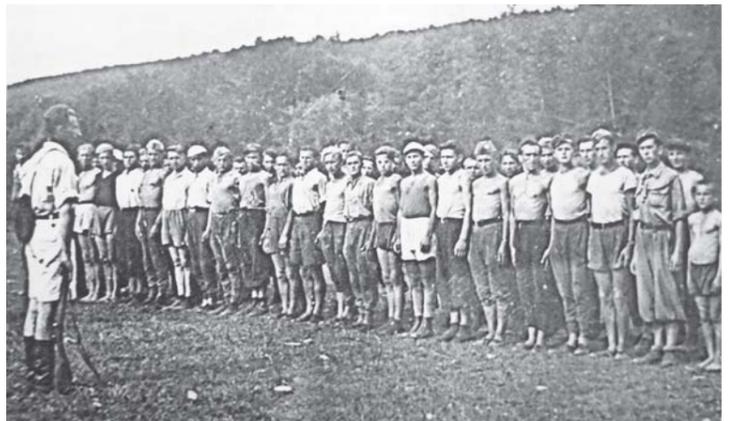
Жителі Ямниці щиро й тепло прийняли юнацтво в селі. Ямничани були дуже задоволені, що саме в них відбувається табір, а господарі Б'ялюки, не приховували гордості, що в їхньому господарстві примістився табір, а в хаті керівництво табору. Із спогадів самих таборовиків: господиня в неділю готувала настільки смачні вареники, що таких вони жодного разу не куштували.

Селяни, їдучи під вечір з праці в полі, зупинялися біля табору, щоб глянути, що там діється. Часто сідали послушати пісень. А співали в таборі багато: пластові, стрілецькі та народні пісні.

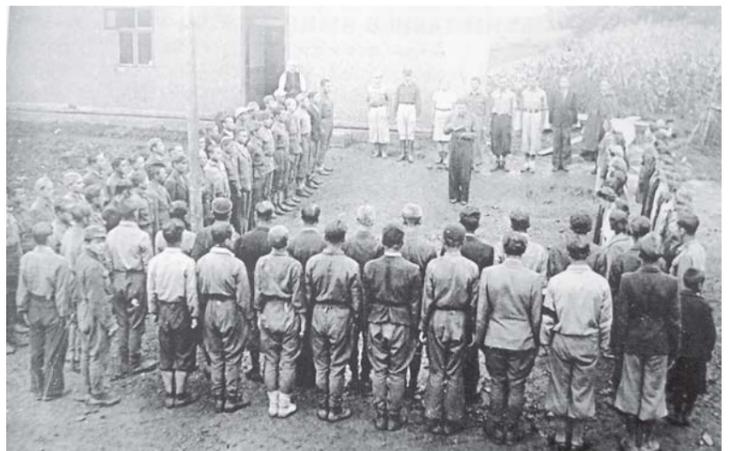
Та найбільше, мабуть, цікавилися табором малі діти. Вони несміливо, з дитячим зацікавленням стежили за всім, що відбувалося в таборі. Їм подобалося все: «військовий» лад і порядок, руханка, спів та молитва. Мабуть, у деякого із тих дітей тоді зародилась мрія про участь у таборі в майбутньому. Вони часто й довго вистояли неподалік табору, а опісля, їдучи додому, пробували трима-



Юнацький табір ОУН перед хатою Б'ялюків



Над Бистрицею



Ранній звіт. Подвір'я перед хатою Б'ялюків

ти крок та марширувати як таборовики.

Минали дні. Завершенням табору мала слугувати ватра. Урочисте закриття табору відбулося в неділю, 17 серпня о 20 год. На останню ватру прибуло дуже багато гостей із Ямниці й Станіславова. Було й кілька провідників ОУН: Богдан Рибчук, Михайло Рудко, Богдан Малащук та інші. Член керівництва табором Тарас Палюх організував із підопічних таборовий хор з 16-и вибраних голосів.

Ватра відбувалася на березі Бистриці. Розпочалася програма звітом і підпаленням ватри. Комендант табору Петро Попович привітав гостей і подякував жителям Ямниці за щире, гостинне ставлення і поміч. Вітав таборовиків провідник юнацького табору в Блюдниках Теодозій Самотулка, від громадян Станіславова – сотник Кононів і від редакції газети «Українське Слово» – редактор Гуцуляк. В ході цього заходу ставились драматичні сценки, поряд з хором табору співали своїх пісень й пластунські чоти. Одна з відомих – «Друга чота, чота крилатих...». У програмі також були виступи – мандоліновий дует, гуцульський танець «Ар-



Таборовий хор

кан», збірна декламація та інші.

У понеділок 18 серпня, учасникам табору було роздано посвідки й офіційно оголошено про закриття табору.

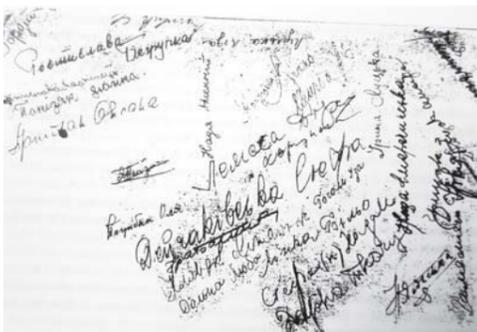
Багато юначок і юнаків з колишнього табору в Ямниці не дочекалися вільної, самостійної України. Не дочекалися ті, хто на шляху «до щастя, слави й свободи» згинув від рук російських та німецьких окупантів, ті кого скопив ворожий кулемет і розчавили ворожі танки в окопах на Брідських полях, ті, хто впав в боях УПА, хто не повернувся з тюрем НКВД і штрафних лагерів Сибіру, ті, хто пішов у підпілля і пропав безвісти.

Ім, тим усім вірним дочкам і синам України, хто своє життя віддав за волю України, скажемо: «Слава Україні! Героям слава!».

Матеріал підготував Андрій СМІЖАК



Військо в спідничках. Марш дівчат на березі Бистриці



Листок з таборового пам'ятника юначки Олі Шорко

дівчат відповідні сорочки і спіднички. Хлопці забирали та перешивали військовий одяг червоноармійців, що після втечі залишили його на складах «Порохівні». Із цих складів було взято також кілька польових кухонь для потреб табору.

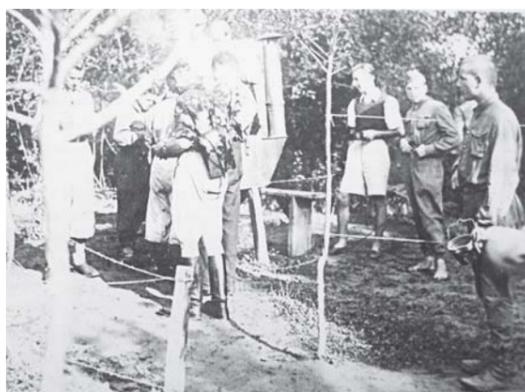
Пластунський табір мав свою складену програму. День починався із зарядки. Потім пластуни милися, молилися, здійснювали підняття



Польові роботи дівчат табору в околицях Ямниці



У човні на Бистриці. Перший справа Василь Савчак псевдо «Сталь»



Польова кухня в саду

Здоров'я людей на крилах бджоли

Член ямницького клубу «Сільський господар» Дмитро Шайбан належить до тих людей, котрі своєю роботою, захопленням, чи, можна сказати й так, одержимістю, щоденно, а це вже десятки років, множать добро. Людина щедрої душі, широкої обізнаності в справі бджільництва, генератор цікавих задумів і невідмінного їх втілення у життя – це все про нього.

Бути бджолярем – обрати роботу не з легких, а ще це, мабуть, не тільки робота, а й таїнство творення. Чи не уособлює «божа комаха» – бджола собою добро, не знищене, вічне, творене Всевишнім. Власне це таїнство і відчуваєш якимось по-особливому на обійсті Дмитро Михайлович по вулиці С. Бандери, до якого я завітав напередодні свята Спаса та Дня пасічника. Господар, пан Дмитро, супроводжуючи мене поміж вуликів, одразу заспокоїв:

«Не бійся, не покусують. У такий теплий день бджоли працюють». Тут він тримає 10 вуликів двох типів: український «стояк» та «лежак». В одному з вуликів розташоване ліжко, яке від вулика відділяє перестінок. Тому, коли лягаєш на це ліжко і накриваєшся кришкою, одразу ж насолоджуєшся ароматними речовинами. Цим методом лікуються і оздоровлюються ті, у кого проблеми з імунною, ендокринною, сечостатевою системами, легенями і дихальними шляхами, у кого порушений судинно-руховий апарат, ревматологічні недуги, післяінсультний стан. Термін одноразового перебування, за порадами

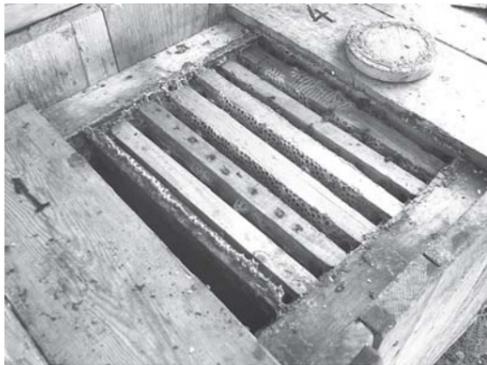


лікарів – не менше двох годин.

Що дає людині мед – в одному газетному рядкові відповіді не даш. Та варто лише спробувати пахучого меду, яким щедро Дмитро Михайлович мене пригостив, відповідь запрошується сама собою – енергія. Що продукти бджільництва, загалом, знімають втому, відновлюють і додають сил, оздоровлюють організм людини, відомо віддавна. Знаємо, що продукти бджільництва справляють особливі добрий, корисний вплив на здоров'я дітей та молоді.

Традиційно, в українській лексиці слово «бджілка» асоціюється з працьовитістю. Минулого року господар зібрав до 160 літрів меду. Посудіть самі: як розповів Д. Шайбан, для того, аби відкласи кілограм меду, бджолам треба зібрати пилок з 19 мільйонів квіток і налітати приблизно 300 кілометрів. Цього року меду менше, адже липа мало «медувала». В основному цьогорічний мед з різотрав'я та весняного цвіту. Цікаво, що робоча бджола влітку живе зо три місяці – на збиранні пилка вона дуже швидко виснажується. Зимувати, не вилітаючи з вулика, бджоли можуть до семи місяців, і за цей час їх необхідно підгодовувати цукром, причому, починаючи уже з кінця серпня. Це лише короткі штрихи – цілі інститути займаються бджільництвом. І, зрозуміло, аби стати пасічником, людиною, котра доглядає бджіл і – як не крути – краде у них мед, треба багато чому навчатися і багато знати.

Розмовляв Андрій СМІЖАК



Риболовля — це задоволення

Рибалки можуть вести довгі нескінченні розмови про те, в якому місці найкраще клювання або яка снасть краще, сперечатися про те, яка риболовля принесла кращий трофей. Абсолютно точно, байдужих людей серед любителів рибної ловлі зустрічається дуже мало.

У народі кажуть, що люди брешуть перед війною, під час виборів і після риболовлі. Однак, це не про наших ямничан, які

після вдалої риболовлі мають чим похвалитись. Риболовля в сонячний день на озерах «Тисмениця-Риба», що в с. Хомяківка Івано-

Франківської області, подарувала нашим хлопцям багату здобич. 11 кілограмів коропа за день, що досить непогано... Для справжнього рибалки часто немає ніякої різниці, де саме рибалити, головне, хороший клюв – говорять А. Бибик та В. Лаба. Хоча, для багатьох важливий сам процес, а не клювання. Кожен завзятий рибалка з нетерпінням очікує настання чергової відпустки, коли можна буде відвести душу, зустрічаючи з друзями де-небудь на березі водойми схід сонця і абсолютно забуваючи про всі насущні проблеми... Тож побажаємо нашим хлопцям наступного разу вдалого рибного старту і ще кращого фінішу.



Андрій Бибик

Не та картопля, що на городі...

Мало виростити добрий урожай цієї культури, а головне – довести його до ладу.

Наступила пора збирання бульб. Цей рік особливий – весняні приморозки, дощі, спекотні дні. Все це вплинуло на врожай другого хліба. А тут ще колорадський жук, фітофтора, личинки травневого хруща, медведка...

Та картоплярі відзначають добрий урожай в полі. Зараз головне своєчасно зібрати його і довести до кондиції. Частина картоплі почала гнити, зеленіти, пошкоджуватися шкідниками. Зволікання з копанням картоплі тільки на шкоду городникам.

Чим керуватися коли і як збирати врожай. Виходимо з наукових основ картоплярської справи. За скоростиглістю сорти картоплі поділяються на ранні, середньоранні, середньоспілі, середньопізні й пізні.

В залежності від того до якої групи належить посаджений вами сорт, наступає період збирання картоплі через 60-120 днів.

Як правило ямничани вирощують ранні, середньоранні, середньоспілі сорти картоплі. Кінець липня початок серпня потрібно копати ранні сорти, далі середньоранні, середньоспілі. Інтервал між терміном збирання орієнтовно 10-15 днів. Це є час для того, щоб картопля сформувалася, визріла шкірка.

За 7-10 днів до збирання рекомендується скосити стебла та бур'яни. За цей період бульби дозрівають. Ознакою зрілості кущів може служити пожелтіння нижніх листочків картоплинни. Не можна перетримувати картоплю в ґрунті. В наших умовах картопля часто пошкоджується фітофторою і листки опадають значно швидше.

Часто у господарів виникає запитання – а чи не можна посадити бульби під зиму? Можна! Але практика підказує, що як літо, так і зима в наших умовах не схожі кожного року. Можна посадити грядку картоплі перед настанням холодів на глибину 12-15 см, замульчувати листям, скошеною травою, порубаними стеблами кукурудзи, шаром соломи 10-12 см, для захисту ґрунту від різкого промерзання. Весною можна мульчу зібрати, а можна і залишити. Картопля дасть сходи та непоганий врожай. Але не ранній. Для раннього врожаю висаджуємо весною бульби ранніх сортів, прогрітих, пророщених у відповідно підготовлену з осені грядку і захищаємо її від холодів агроволокном.

Під час збирання бульб бажано проводити сортування – на насіння, на їжу (в першу чергу пошкоджені, явно виражені ознаки хвороби) для зимового зберігання, на корм птиці чи тваринам.

Відібрані бульби потрібно просушити 2-3 години на городі, чи в господарстві, далі зберігати під навісом протягом 10-12 днів, періодично перевертають, викидають різані, порепані, з ушкодженою шкіркою картоплини. Температура зберігання картоплі у ямах, кагатах та пивницях повинна коливатися в межах +2-+5° С.

Картоплю для насіння бажано промити у воді, висушити і витримати при денному світлі 10-12 днів до утворення зеленого кольору. Але ці бульби їсти не можна, бо там є отруйна речовина соланін. Цей засіб зміцнює імунну систему картоплі, вона краще зберігається і дає дружні сходи. Ще краще промити



бульби у рожевому розчині марганцівки. З осені можна розрізати окремі бульби, місця зрізу просушити, можна посипати деревним попелом і зберігати до весни.

Купуючи картоплю, вибирайте конкретний сорт, не білу, синю чи червону. Часто чуєш назву сорту за назвою держави – голландська, білоруська, німецька. В Україні вирощується близько 200 сортів української і зарубіжної селекції. Для орієнтування наводжу опис кількох популярних в наших умовах сортів:

Беллароза (Беллароса) – дуже ранній сорт німецької селекції – бульби овальні, великі, червоні, м'якуш блідо-жовтий, нерозсипчастий, смакові якості добрі, віночок квітки білий.

Божедар – ранній сорт української селекції, бульби округло-овальні, рожеві, м'якуш білий, смакові якості відмінні, віночок квітки червоно-фіолетовий.

Рання роза – (в нас називають Американка) – виведена в Америці в 1861 році. Не втрачають своїх якостей до наших днів. Бульби видовжені, шкірка гладенька, рожевого кольору, м'якуш білий, смакові якості відмінні, віночок квітки білий.

Світанок київський – середньоранній сорт української селекції, бульби округлі, рожеві, м'якуш кремовий, смакові якості відмінні, віночок квітки світло-червоно-фіолетовий.

Тайфун – середньоранній сорт польської селекції, бульби овально-округлі, жовті, м'якуш жовтий. Смакові якості високі, віночок квітки білий.

Слов'янка – середньостиглий сорт української селекції, бульби видовжено-овальні, великі, рожевого кольору, м'якуш кремовий, смакові якості задовільні, віночок квітки червоно-фіолетовий.

Ласунок – пізній сорт білоруської селекції, бульби округло-овальні, світло-жовті, м'якуш кремовий, смак добрий, віночок квітки білий.

Сортів картоплі дуже багато і кожний господар чи господиня може вибрати на свій смак, колір, врожайність.

Зараз головне – своєчасно зібрати врожай, заготовити посадковий матеріал та підготувати його до зберігання. Пошкоджену та хвору картоплю слід приквати чи спалити. В час збирання, чи після, обов'язково посійте сидеральну культуру (овес, жито, ріпак, горох), а потім пріоритет плугом.

Всю цікаву інформацію про хліборобські справи ви можете отримати в клубі «Сільський господар», який працює при сільській бібліотеці в приміщенні школи уже десятій рік. Заняття проводяться у неділю о 12 годині. Тож запрошуємо вас 14 вересня 2014 року на зустріч.

Антон ІВАНОВИЧ, голова клубу «Сільський господар»

На екваторі. Підсумки першого кола

27 квітня розпочався чемпіонат на Першість Івано-Франківської області з футболу у другій лізі. Перший тур ямницький «Вихор» зіграв на виїзді з командою «Медик-Краснопіль» із Солотвино. Юнацька команда показала в цьому матчі не найкращу гру. Вже на 11 хв. юнаки поступались 1:0. При цьому ямничанам так і не вдалось реалізувати гольові моменти протягом цілого матчу. Врятував нашу команду автогол, який у свої ворота реалізував гравець із Солотвино наприкінці матчу. Дорослий склад «Вихора» також розійшовся із суперником миром 0:0.

Четвертого травня «Вихор» приймав на своєму стадіоні суперника із Перегінська, команду «Лімниця». Так як матч був першим у цьому році на домашньому стадіоні, було проведено урочисте відкриття. Поблагословив футболістів парох Богдан Курілів, після чого слово мав голова Тисменицької РДА Микола Зелінський. Матч юнацьких команд проходив у рівній боротьбі. Однак, на початку другого тайму, команда з Перегінська забила єдиний та вирішальний м'яч у цій грі. Справжнє свято подарував вболівальникам дорослий склад «Вихора», забивши в сітку воріт суперника в першому таймі чотири м'ячі: 1:0 Андрій Бибик (12 хв.), 2:0 Назарій Павлів (13 хв.), 3:0 Олег Дем'яник (15 хв.), 4:0 Назарій Павлів (30 хв.). В другому таймі ямницькі футболісти дотиснули суперника, забивши п'ятий гол у матчі. Наприкінці поєдинку суддя назначив одинадцятиметровий у ворота «Вихора», який вдало реалізував Микола Шпилька, 5:1.

11 травня «Вихор» зустрічався у виїзному матчі з одним із фаворитів групи Бурштинською «Енергією». Матч юнацьких команд розпочався

вражаючи. На першій хвилині гол забили господарі, а вже на третій хвилині рахунок зрівняв Л. Гринькевич. Однак в подальшому майстерність футболістів із Бурштина перевершувала ямницьку команду, яка поступилась 7:1. Досить напруженим був матч дорослих команд. Протягом цілого матчу суперники показували рівну гру, але досить жорстку, суддя дев'ять разів показував футболістам «гірчичника». На 89 хв. матчу суддя з Калуша призначив пенальті у ворота «Енергії», яке майстерно виконав Олег Зуб'як. Здавалося, що перемога вже в кишені... Однак на 90+3, арбітр матчу призначив пенальті у ворота ямницької команди, яке гравець з Бурштина теж вдало виконав.

25 травня на ямницькому стадіоні проходило місцеве дербі. «Вихор» протистояв поберезькій «Дністер-Рітас». Матч юнацьких ко-

манд закінчився з рахунком 2:5, а дорослих 0:1.

Восьмого червня ямницька команда провела виїзний матч проти болехівських «Карпат». Юнаки «Вихора» вже з перших хвилин розпочали контратаки на ворота «Карпат», що в підсумку вилито у швидкий гол Ю. Самсонова на 11 хв. Однак гравці з Болехова швидко взяли гру під свій контроль, забивши в першому таймі двічі. В другому таймі суперники показали рівну гру, однак господарі все ж вирвали перемогу з рахунком 3:2. Матч дорослих команд закінчився із розгромною поразкою ямницької команди 4:1.

15 червня відбувся останній матч першого кола, де ямницький «Вихор» приймав братковоцький «Колос». Поєдинок юнацьких команд був досить напруженим. В першій половині матчу команди обмінялися десятками ударів у площу воріт, однак за-

бити м'яч так і не змогли. Другий тайм розпочався шаленими контратаками молодих вихорців. На 51 та 54 хв. дублем відзначився Н. Іваночко. Суперник зумів через кілька хвилин скоротити відставання, однак крапку у матчі поставив Л. Гринькевич, вдало реалізувавши пенальті на 77 хв., 3:1. Поєдинок дорослих команд закінчився впевненою перемогою ямницької команди 2:0.

22 червня стартувало друге коло на Першість області з футболу. Ямницький «Вихор» в силу певних обставин залишився без головного тренера, тому гравці розпочали підготовку до матчевих зустрічей са-

мощки. В першому матчі другого кола юнаки «Вихора» розгромили «Медик-Краснопіль» 5:3. Хетрик у цьому матчі оформив Василь Ілашук. Справжнім шоком для ямницьких вболівальників став матч дорослих команд. До 64 хв. даного поєдинку «Вихор» поступався 0:4. Врятувати ситуацію спробував форвард ямничан Тарас Іваночко, забивши два м'ячі на 81 та 85 хв. Однак від поразки вихорців це не врятувало, 2:4.

29 червня ямницький «Вихор» провів виїзну зустріч з командою «Лімниця» Перегінськ. Юнаки в даному поєдинку поступились 2:1. Матчева зустріч дорослих команд була досить багатою на голи. Вже на 20 хв. ямницькі футболісти вели

Становище команд у першості Івано-Франківської області після першого кола (регіон «ПІВНІЧ»)

М	Дорослі склади	Голи	О
1	«Карпати» Болехів	24:1	18
2	«Енергія» Бурштин	10:7	8
3	«Вихор» Ямниця	9:7	8
4	«Колос» Братківці	9:14	8
5	«Медик-Краснопіль» Солотвин	9:7	7
6	«Дністер-Рітас» Побережжя	5:11	7
7	«Лімниця» Перегінське	4:23	3
Юнацькі склади			
1	«Енергія»	31:3	18
2	«Дністер-Рітас»	27:9	15
3	«Лімниця»	6:14	9
4	«Медик-Краснопіль»	11:13	8
5	«Вихор»	9:18	4
6	«Карпати»	3:22	4
7	«Колос»	2:10	2

у рахунку 0:2, відзначились Т. Іваночко та О. Дем'яник. Інтригу в матчі спробував внести Р. Кулик, який відзначився на 30 хв., однак вже на 31 хв. Т. Іваночко зробив рахунок 1:3. До фінального свистка ямничани ще двічі вражали сітку противника. Варто відзначити добротну гру ямницького футболіста Тараса Іваночка, який в даному поєдинку забив чотири м'ячі і тим самим подарував перемогу своїй команді 3:5.

Андрій СМІЖАК



«Вихор» Ямниця – команда Кубка В'ячеслава Чорновола

Серед великої кількості змагань для сільських футболістів Тисменицького району розіграш традиційного Кубка В. Чорновола посідає чільне місце. Варто пригадати, що у 2000 році він був ініційований активістами села Радча – головою районної організації Народного руху України Ярославом Єфімчуком, футболним функціонером та тренером Остапом Остап'яком при підтримці Тисменицької районної федерації футболу, очолюваної Василем Кобльовським.

В неділю, 13 квітня 2014 року, на свято Входу Господнього в Єрусалим, в селі Радча відбувся XV за ліком фінал турніру з футболу пам'яті Героя України – лідера Народного руху України В'ячеслава Чорновола. Всього в турнірі, який розпочався цього року ще 23 березня, взяло участь 24 команди із сіл району. У фінальній боротьбі зустрілися команди сіл Ямниця та Старий Лисець. Переможцем із цього двобою вийшла ямницька команда «Вихор».

Можна відзначити, що ямницька команда у фінал даного турніру потрапила вперше, тоді як гравці із Старого Лисця отримували Кубок в 2010 році та ще тричі були у півфіналі.

Учасників у фінальних змагань та пере-

можців привітали депутат обласної ради, голова районної організації Народного руху України Ярослав Єфімчук, голова районної федерації футболу Василь Кобльовський та начальник відділу у справах сім'ї, молоді та спорту районної державної адміністрації Василь Дзудзило, голови сіл Старий Лисець та Ямниця.

Матеріал із сайту Тисменицької РДА



Ямницький «Вихор» вперше виборов Кубок Чорновола

Провал «Вихора» на кубку області

Цього сезону змагання за кубок Івано-Франківської області з футболу для нашої команди закінчилися швидко та безрезультатно. Жереб ямницькому «Вихору» випав на досить сильного суперника – команду «Придністров'я» з Тлумача.

Першого травня було проведено ряд матчів 1/16 кубка області з футболу, в тому числі матчевий поєдинок «Вихора». Перша гра, яка проходила у Тлумачі, стала «історичною» для ямницьких футболістів, адже вони стільки голів в одному матчі за останні кілька років ще не пропустили. Вихорці з перших хвилин спробували нав'язати хоч якусь гру у даному поєдинку, навіть провели кілька якісних контратак. Однак, починаючи з дев'ятої хвилини, коли у ворота ямничан відзначився гравець «Придністров'я», гра стала однобокою по всіх параметрах. Тлумачани, які безперечно вищі класом та майстерністю за ямницьких футболістів, у грі виглядали неперевершено. Майстерні проходження по флангах, точні передачі, не дали «Ви-

хору» жодних шансів. До того ж господарі перевершували ямницьку команду у фізичній підготовці, адже в другому таймі зуміли забити аж п'ять голів. Розгром «Вихора» 9:2, складно пояснити...

25 травня відбувся матч-відповідь, який для ямницької команди практично вже нічого не вирішував. Початок гри був досить цікавим. Вихорці непросто проводили точні передачі на своїх форвардів, але й намагались грати комбінаційно, грати за рахунок точного пасу. Однак в другому таймі гра різко змінилась. Тлумачани розпочали звичну для себе гру – забивати голи. На 59 хв. відзначився Р. Уграк, а під завершення матчу на 80 та 85 хв. М. Сікач та М. Трухан.

Андрій СМІЖАК

Ямницькі ветерани – переможці турніру

Влітку в с. Майдан пройшов шостий турнір ветеранів з футболу, присвячений пам'яті місцевого мешканця, любителя футболу та прихильника здорового способу життя Богдана Шуляра. Змагання відбулися під патронатом Івано-Франківської міської федерації футболу та за підтримки родини покійного.

У ньому взяли участь чотири команди – «Легіон» (Майдан) – «Вихор» (Ямниця), «Газовик» (Богородчани) та «Сокіл» (Підлісся). В першій півфінальній зустрічі ямничани з рахунком 2:1 обіграли підліський «Сокіл». В другій – господарі поля розгромили гостей із Богородчан (4:1). Відтак, у грі за третє місце зустрілися «Газовик» та «Сокіл», де останні вирвали перемогу у богородчанців (3:2). У фіналі боротьбу за трофей вели ямничани та майданці. Треба відмітити, що «Вихор» був майстернішим, спритні гравці тричі влучали у ворота суперника, натомість «Легіон» забив тільки один гол. Отож, ямницький «Вихор» став переможцем турніру та володарем Кубка.

Газета «Вперед» №23

візитка Ямниці

Новонароджені
II кварталу 2014 року

Чапюк Юлія Миколаївна – 3.01.2014; Сенько Анастасія Романівна – 16.01.2014; Іванишин Давид Іванович – 19.01.2014; Буртник Артем Ігорович – 27.02.2014; Мельник Вероніка Ігорівна – 13.03.2014; Мухтаров Артем Віталійович – 25.03.2014; Смицьнюк Іван Олександрович – 31.03.2014; Яремин Юрій Олександрович – 30.04.2014; Тарас Дарія Олександрівна – 13.05.2014; Дрогомирецька Ангеліна Михайлівна – 14.05.2014; Чорній Давид Михайлович – 07.06.2014; Гаврилук Юлія Дмитрівна – 17.06.2014; Шпільчак Соломія Андріївна – 11.07.2014; Полехін Святослав Олександрович – 15.07.2014; Галіпчак Дмитро Романович – 31.07.2014; Василів Назар Ярославович – 01.08.2014; Закалата Максим Петрович – 12.08.2014; Миросніченко Мар'яна Олегівна – 12.08.2014 р.; Мисько Емілія Олегівна – 11.08.2014 р.

На рушничок щастя
стали

Закалата Петро Петрович, уродженець села Ямниця – Когуч Наталія Романівна, уродженка села Ямниця; Джоган Святослав Ігорович, уродженець села Ямниця – Маслій Ірина Юріївна, уродженка села Конюшки Рогатинського району; Козунь Андрій Васильович, уродженець міста Бурштин – Лацко Жанна Михайлівна, уродженка міста Івано-Франківська; Левицький Юрій Дмитрович, уродженець села Ямниця – Ромашко Наталія Іванівна, уродженка села Медуха Галицького району; Галіпчак Володимир Романович, уродженець села Ямниця – Горбаль Лілія Ігорівна, уродженка села Гнильче Підгаєцького району; Мельничук Роман Ігорович, уродженець села Товмачик Коломийського району – Петричка Мар'яна Романівна, уродженка села Ямниця.

Відійшли
у вічність

Гават Іван Йосипович (1929 р. н.); Смицьнюк Євдокія Іванівна (1924 р. н.); Бибик Анна Василівна (1939 р. н.); Стаєвиць Степанія Іванівна (1929 р. н.); Чернова Анна Петрівна (1924 р. н.); Бибик Ганна Іванівна (1926 р. н.); Деркач Микола Ярославович (1955 р. н.); Обух Ігор Миколайович (1982 р. н.); Яцишин Анастасія Петрівна (1955 р. н.); Смукович Михайло Петрович (1944 р. н.); Мудра Ганна Миколаївна (1931 р. н.); Грицьок Василь Пантелеймонович (1926 р. н.); Мороз Ірина Дмитрівна (1930 р. н.); Вилка Євгенія Іванівна (1946 р. н.); Колачинський Ігор Йосипович (1937 р. н.); Салій Надія Іванівна (1943 р. н.); Катамай Роман Михайлович (1953 р. н.); Гават Богдан Федорович (1943 р. н.); Ільницький Михайло Петрович (1933 р. н.); Зуб'як Марія Антонівна (1932 р. н.); Галарник Ганна Іванівна (1964 р. н.); Овчар Микола Данилович (1924 р. н.); Якимечко Катерина Михайлівна (1947 р. н.); Кушніренко Олена Семенівна (1922 р. н.).

Спецвипуск газети «Вперед»

Головний редактор
Андрій Сміжак

Редакційна колегія:
Р. Постолянюк, Й. Лесів,
О. Вишнівецька, Н. Луговська,
І. Дейчаківський.

Додрукарська підготовка редакції
газети «Вперед».
76010, Україна, м. Івано-Франківськ,
вул. Короля Данила, 11.

Тираж 1200. Зам. №
Друк «Місто НВ»,
м. Івано-Франківськ,
вул. Незалежності, 53.

ТМ «Рибак» — насолоджуйся якістю

Нині ковбасними виробами покупця не здивуєш. Цією продукцією завалені прилавки крамниць. Аж очі розбігаються – вибір чималий. І хоч ціни досить «кусячі», все ж покупець не шкодує грошей, аби лиш придбати смачну та якісну продукцію. Тут і виникає проблема: яку ж ковбасу купити? Можна з упевненістю стверджувати, що ковбасні вироби торгової марки «Рибак» все-таки виділяються серед подібної продукції, адже є одним із провідних високотехнологічних ковбасних цехів м'ясної промисловості у нашому краї.

Чим ця продукція відрізняється від ковбас інших виробників і як можна впевнитися у належній її якості? Для цього потрібно побувати у приватному підприємстві «Рибак», розташованому в селі Ямниця, яке успішно розвивається на ринку з 2008 року. Якість продукції ТМ «Рибак» підтверджують численні експертні висновки, дипломи та сертифікати. Тим більше, що керівник підприємства Анатолій Рибак нічого не приховує, все показує і детально розповідає про технологію виробництва, навіть більше (рідкісне яви-

повнювачів. При цьому використовуємо яловичину і свинину у відповідних пропорціях. Сировину ТМ «Рибак» закуповує у ТОВ «Заготпродукт», що знаходиться у с. Букачівці та має високу репутацію в нашому краї.

Постійно проводиться аналіз сировини, цим займається ветлікар Михайло Овчар, який щоденно бере проби м'яса на дослідження до лабораторії. На підприємстві задіяно близько тридцяти працівників, з них більше половини — жителі Ямниці. На підприємстві створені всі належні



ще серед підприємців!) – хоче, щоб більше покупців знали про ці вироби за допомогою інформування...

– Всі ковбаси цілком заслугою отримали найвищу оцінку експертів, адже вони виготовляються за ДСТУ із використанням лише високоякісної м'ясної сировини та натуральних спецій, – зазначає підприємець. – Без будь-яких на-

умови для виготовлення високоякісної продукції. Її основу складає новітнє технологічне устаткування та обладнання, яке мінімізує використання важкої праці людей. Апарат управління являє собою добре підібрану і підготовлену команду справжніх професіоналів своєї справи. Всі працівники з великою відповідальністю ставляться до своїх обо-



Завжди людно у сільмазі

Вже практично рік, як в Ямниці розпочав свою підприємницьку діяльність п. Ігор. Спочатку магазин функціонував в центральній частині села, що було досить зручно для громади. Однак в силу певних обставин, довелося змінити місце підприємницької діяльності. Тепер магазин знаходиться в орендованому приміщенні по вул. Тичини.

Після того, як термін оренди приміщення під магазин в центральній частині села закінчився, а його власник вирішив відкрити власний бізнес, місце розташування даного магазину зависло у повітрі. Громада стала на захист підприємця. Пропонували відкрити цю торгівельну лавку і в приміщенні підвалу старої сільської ради, і де лише не пропонували. Збирали десятки підписів. Навіть сама місцева влада заплуталась, що ж робити. З часом приміщення знайшлося, однак на окраїні села. І хоча магазин змінив своє місце розташування, його власник практично нічого не втратив, адже люди знають, що якщо потрібно купувати багато, тоді тільки в цьому магазині. Товар, який продається практично по закупівельній ціні, власника влаштовує, не говорячи вже про ямничан.

У магазині представлений великий вибір круп, бакалії, води, консервацій, спецій, заморожених продуктів, рибної продукції, завжди у продажу свіже печиво, кондироби та багато іншого. Є свіжі овочі та фрукти. Щодо асортименту промислових товарів – це все, що необхідно в домі по дню за собою та помешканням, а це хімія, косметика тощо.



в'язків, неухильно дотримуються всіх вимог діючих нормативних документів, а у відповідь від керівництва отримують достойні умови праці та відпочинку.

Сировину закладають у копильну камеру, звідки виходить готова продукція. Немаловажне значення має копіння ковбаси на дров'яному опаленні. Завдяки таким технологічним заходам забезпечуються належні смакові якості ковбасних виробів. Продукція, яка виробляється під ТМ «Рибак» є доволі широкою, адже асортиментний ряд це – майже 90 найменувань: сардельки та сосиски, варені та варено-копчені ковбаси, вітчизна, сирокочені та півкопчені ковбаси, буженина в асортименті та ін. Збутом виробленої продукції займається десяток експедиторів, що розвозять продукцію транспортом ТМ «Рибак», який обладнаний відповідним холодильним устаткуванням.

Головні критерії виробництва ковбасних виробів – суворе дотримання традиційних технологій та рецептур, ретельний контроль якості сировини та готової продукції, використання натуральних спецій, неухильне дотримання ветеринарно-санітарних вимог.

Цьогоріч європейськими партне-

рами розроблено проект та завершено реконструкцію додаткового виробничого комплексу ПП «Рибак», в ході якого збудовано їдальню для працівників, додаткові роздягальні, душові кабінки, кімнати для сушіння одягу та взуття тощо. Даний проект відповідає всім нормам та стандартам, які використовуються на м'ясопереробних заводах європейських країн.

На ближню перспективу керівник підприємства А. Рибак поставив собі за мету спорудити власний забійний цех, що в підсумку приведе до повного циклу виробництва готової продукції.

Окрім цього, підприємство ТМ «Рибак» активно співпрацює з органами місцевого самоврядування села Ямниці (фінансування футбольної команди «Вихор»: закуплено нові сітки для воріт, футбольну форму та фірмові м'ячі, надано транспортні послуги та преміальні для гравців команди), надано значну фінансову допомогу воякам з Ямниці та Прикарпаття, які перебувають в зоні АТО на Сході країни.

Отож ПП «Рибак» працює справді по-сучасному, прагнучи задовольнити щораз зростаючі запити споживачів.

Андрій СМІЖАК



Календар відлічує останні дні до пуску

Великий виробник цементу компанія «Івано-Франківськцемент» готується до запуску нової лінії з виробництва спеціальних цементів.

Про це йдеться в повідомленні «Укресімбанку». ПАТ «Івано-Франківськцемент» за фінансової підтримки АТ «Укресімбанк» завершило весь комплекс робіт з введення в експлуатацію першої черги енергозбереження на новій технологічній лінії № 2 з виробництва цементу. Днями на новому обладнанні виготовлено першу продукцію.

У повідомленні наголошується, що в результаті реалізації інвестиційного проекту «Впровадження енергозберігаючої і природоохоронної технології на лінії № 2 цементного виробництва» була проведена заміна старої технологічної лінії «мокрого» виробництва на «сухе», що дозволило знизити питоме споживання палива на 1 т клінкеру з 1 575 кг до 740 кг умовного палива з одночасним збільшенням виробничих потужностей та реалізації високоякісного портландцементу до 2 млн. тонн. Проект дозволив створити 300 нових робочих місць, що збільшить щорічні надходження до бюджетів усіх рівнів на 100 млн. гривень.

Для реалізації проекту модернізації технологічної лінії № 2 ПАТ «Івано-Франківськцемент» залучило кредитні ресурси Укресімбанку, Світового банку та провідних європейських банків. Як повідомляло агентство, великий виробник цементу компанія «Івано-Франківськцемент» має намір запустити нову лінію з виробництва спеціальних цементів найближчим часом.

Інтернет ресурс